

BASF

The Chemical Company

**Seme rađa
profit**

Limagrain d.o.o.

21000 Novi Sad, Radnička 30a
Tel: 021/4750-788; Fax: 021/4750-789
www.limagrain.rs**hrana
produkt**

hrana bez mana!

www.hranaprodukt.com

Tel: 022/650-027, 650-033

SREMSKA

Godina II • Broj 16 • 31. maj 2013. • cena 40 dinara

**сремске
новине**

POLJOPRIVREDA

SAJAM

Jubilarni 80. Međunarodni poljoprivredni sajam u Novom Sadu, od 18. do 24. maja, okupio je oko 1.500 izlagača iz više od 60 zemalja, koji su predstavili najnovija dostignuća u oblasti poljoprivredne i proizvodnje u prehrambenoj industriji, poljoprivredne mehanizacije i druge proizvode i usluge u agrobiznisu.

Za sedam sajamskih dana prodato je više od 73.000 ulaznica. Od sajamskih atrakcija, beleži se da je bik Soko, težak 2.160 kilograma, prodan za 5.200 evra, dok je nerast Kantor od 480 kilograma prodan jednoj klaničnoj industriji i odmah posle Sajma otišao je „u kulen“.

Foto: D. Čosić

U OVOM BROJU

ZA DECU SA SMETNJAMA
U RAZVOJU:

Bašta za praksu i terapiju

Strana 3.

SELU U POHODE
– BUĐANOVCI:

Težak život od oranica

Strana 8.

ELEMENTARNE NEPOGODE U SREMU

Šteta na usevima

Grad je u dva sela beočinske opštine opustošio useve na oko 380 hektara. Ječma ove godine neće biti, a šteta na breskvama, kajsijama i vino-voj lozi kreće se između 80 i 90 odsto

U periodu između 24. i 27. maja i u potesima sela Lačarak, Kuzmin, Martinci, Čalma, Divoš, Grgurevci, bilo je grada koji je prouzrokovao štete različitog intenziteta na skoro svim usevima i zasadima.

Strana 9.

SMS MALI OGLASI
064/1629-737

ISSN 2217-9895

9 772217 989003

"Produktna berza" AD, Novi Sad, Bulevar oslobođenja 5
Tel: 021/442-935, fax: 021/442-931, 443-457, 442-932
E-mail: nsberza@eunet.rs, www.proberza.co.rs

Od 20. 5. do 24. 5. 2013.

- Pad cena kukuruza
- Stabilna cena pšenice
- Dešavanja na svetskim berzama

NOVI SAD • PODSTICAJI VLADE VOJVODINE

Uručeno 90 ugovora vojvođanskim poljoprivrednicima

Ugovore su ukupne vrednosti 175 miliona dinara, a novac je namenjen za nabavku opreme za biljnu proizvodnju u staklenicima i plastenicima, za nabavku protivgradnih mreža, te za navodnjavanje

Poljoprivreda je najvažnija izvozna grana u našoj zemlji, i ako naš ratar živi dobro, onda će cela država dobro živeti, rečeno je u Vladi Vojvodine 22. maja, prilikom uručivanja ugovora vojvođanskim poljoprivrednicima za sredstva kojima će nabaviti opremu za kvalitetniju i veću poljoprivrednu proizvodnju.

Zbog toga je Pokrajinska vlada u proteklih pet godina investirala preko 20 milijardi dinara u poljoprivredu, kako u primarnu proizvodnju, tako i prerađivačku industriju", izjavio je predsednik Vlade Vojvodine

dr Bojan Pajtić prilikom dodele ugovora poljoprivrednicima koji su dobili bespovratna sredstva na tri konkursa Pokrajinskog sekretarijata za poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo. Ugovore u ukupnoj vrednosti od 175 miliona dinara dobilo je 90 vojvođanskih poljoprivrednika, a novac je namenjen za nabavku opreme za biljnu proizvodnju u staklenicima i plastenicima, za nabavku protivgradnih mreža, te za navodnjavanje.

Predsednik Pajtić je dodao da će do kraja godine iz pokrajinskog

budžeta, kroz deset konkursa, biti investirano ukupno 700 miliona dinara u razvoj poljoprivrede u Vojvodini.

- Naš ratar je i te kako uspešan i zna dobro da radi, i zbog toga moramo da ga podržimo - rekao je ovom prilikom pokrajinski premijer i dodao da ta podrška sa jedne strane znači podrška proizvodnje i konkurentnosti na tržištu, a sa druge strane pripremu za konkurisanje za sredstva iz fondova Evropske unije, koji su u većem delu namenjeni upravo poljoprivredi.

Bojan Pajtić i Goran Ješić sa poljoprivrednicima

Potpredsednik Vlade Vojvodine i pokrajinski sekretar za poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo Goran Ješić naglasio je da je Pokrajinski sekretarijat za poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo ove godine po prvi put izdvojio novac za nabavku protivgradnih mreža, nabavku opreme za zatvorenu plasteničku proizvodnju i sistema za navodnjavanje. Prema Ješićevim rečima novac je dodeljen po principu po kome će se do deljivati na konkursima evropskih fondova.

- Naš cilj je da do kraja mandata povećamo broj hektara pod sistemi-

ma za navodnjavanje na 300 hiljada hektara, da pokrijemo oko 1,5 hiljadu hektara protivgradnim zaštitnim mrežama, kao i da povećamo broj hektara pod sistemima za navodnjavanje i „kap po kap“ sistemima, istakao je Goran Ješić. Potpredsednik Ješić je ponovio da „ne veruje da neki Arapin može bolje da radi zemlju od bilo kog poljoprivrednika u Vojvodini i Srbiji“.

- Vi ste okosnica razvoja poljoprivrede i država mora vam pomoćne - rekao je potpredsednik Ješić prilikom dodele ugovora poljoprivrednicima.

S. P.

NAUKA U SLUŽBI POLJOPRIVREDE

PREDSTAVLJEN NOVI SERVIS PROGNOZNO-IZVEŠTAJNE SLUŽBE

SMS upozorava poljoprivrednike

Servis je osmišljen tako da svima koji se prijave na mobilni telefon stižu informacije iz PIS - Pokrajinski sekretarijat za poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo je u ovaj projekat do sada uložio približno 330 miliona dinara budžetskih sredstava

Potpredsednik Vlade Vojvodine i pokrajinski sekretar za poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo Goran Ješić, održao je konferenciju za novinare na kojoj je predstavljen novi servis u okviru Prognozno-izveštajne službe, namenjen poljoprivrednicima. Potpredsednik Ješić podsetio je ovom prilikom da je reč o službi koja je na predlog resornog sekretarijata, a odlukom Vlada AP Vojvodine osnovana 2010. godine. Pokrajinski sekretarijat za poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo je u ovaj projekat do sada uložio približno 330 miliona dinara budžetskih sredstava.

Pravovremene informacije

Potpredsednik Vlade Vojvodine i resorni sekretar Ješić, istakao je zadovoljstvo onim što je Prognozno-izveštajna služba postigla, te da sada nakon tri godine rada ove službe, pokazalo se da su opravdani razlozi za uspostavljanje ovako složenog sistema. Cilj je da poljoprivredniku bude pružena pravovremena i precizna informacija o kretanju bolesti i štetnih organizama, kako bi na vreme preduzeo mere za prevenciju i zaštitu u ratarstvu i voćarstvu.

Dr Dragica Janković

Resorni sekretar je predočio da je javnost rada ovakve službe od vitalnog je značaja, kao i da informacije budu u službi onih koji se bave poljoprivredom, kako bi na vreme uočili i predupredili moguće probleme u okviru svog rada, istakavši da u ovom trenutku ima 2.000 korisnika softvera, a vrlo brzo će to biti već nekoliko desetina hiljada, kada potencijalni ko-

risnici prođu potrebnu proceduru za korišćenje novouspostavljenog SMS servisa.

- SMS komunikacija je inače najbolji vid komunikacije ranog upozoravanja, koji ova služba radi. Sa opštinama, koje nemaju razvijenu bazu svojih poljoprivrednih proizvođača, pokušavamo i dalje da radimo na tom pitanju. Potpisali smo ugovor sa RT Vojvodinom, a važi za sve regionalne i lokalne televizije, koje budu htele da preuzimaju naš petominutni poljoprivredni dnevnik, koji sufinansiraju Sekretarijat i Prognozno-izveštajna služba, koji će biti aktuelan tokom čitave godine i koji će izveštavati i upozoravati poljoprivredne službe na pojavu štetočina i tretmane koje treba da primenjuju na svoje kulture. Dnevni izveštaj i predviđanja svakodnevno će se emitovati na Prvom programu Radio Televizije Vojvodine nakon Dnevnika u 22.00 sata, od 1. juna 2013. godine - rekao je Ješić.

Uspešna zaštita uz manji broj tretmana

Na 80. Međunarodnom poljoprivrednom sajmu, u velikoj sali Privredne komore Vojvodine, kao i na štandu Pokrajinskog sekretarijata za poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo u Master hali, predsta-

Kontrola na hiljadu punktova

Dr Dragica Janković je navela da je u 12 regionalnih centara raspoređena oprema koja je pribavljena iz budžetskih sredstava. Praktično se kontroliše nekih 1.000 punktova. Cilj je postignut, jer je omogućeno da se organizmi prate sistemski, uz svakodnevnu statistiku pouzdanosti koju ova služba obavlja, jer samo na taj način je moguće značajno uticati na ovu vrstu problema. Služba treba na kraju da raspoláže validnom informacijom, odnosno obezbedi transfer informacije koji će biti koristan poljoprivrednom proizvođaču. Sekretarijat je obezbedio sredstva za formiranje laboratorije što je takođe veoma važno, jer je reč o sistemu koji mora biti potpuno pokriven, ne samo podacima sa njiva, već i kada je reč o sofisticiranim metodama iz pozadine.

vljen je ovaj novouspostavljeni SMS servis kako bi se poljoprivredni proizvođači uputili na njegovo ko-

rišćenje. Servis je osmišljen tako da svima koji se prijave na mobilni telefon stižu informacije iz PIS.

Rukovodilac Prognozno-izveštajne službe AP Vojvodine dr Dragica Janković, predstavila je detaljnije rad službe čiji je cilj bio da se pravi potpuno poznavanje biologije, uradi korekcija dosadašnje tehnologije, smanji broj tretmana, a da se u isto vreme uspostavi uspešna zaštita. Zato se počelo sa metodama koje koristi razvijeni svet, napušteno je kalendarsko izražavanje, te započeto bavljenje prognostičkim parametrima.

Služba je za ove tri godine proučavala, pratila pojavu i kretanje štetnih organizama, te precizno davala obaveštenja korisnicima o prevenciji i eventualnoj zaštiti roda. Tako je na bazi dosadašnjih aktivnosti prikupljeno mnoštvo korisnih informacija za dalji rad i ispunjavanje osnovnog cilja postojanja ovakve službe. Naučno, za prethodne tri godine rada utvrđeni su biološki događaji štetnih organizama, provereni pragovi štetnosti, epidemijski pragovi u razvoju prouzrokovala bolesti, te sada sa sigurnošću može da se pruži tačna informacija potkrepljena dokazanim naučnim metodama rada, validovanim radom kroz seriju poljskih oglada.

S. P.

SREMSKA
POLJOPRIVREDA

OSNIVAČ I IZDAVAČ: NIPD "Sremske novine" d.o.o. Sremska Mitrovica
• Trg vojvođanskih brigada broj 14/II • DIREKTOR: Dragan Đorđević

• GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK: Živan Negovanović • UREDNIK IZDANJA: Dragan Čosić
• DIREKTOR MARKETINGA: Zlatko Zrilić • TEHNIČKI UREDNIK: Marko Zrilić • REDAKCIJA: Svetlana Đaković, Katica Kuzmanović, Zorica Garašanin-Stefanović, Dušan Poznanović, Sanja Mihajlović, Stevo Lapčević, Milan Mileusnić (fotoreporter), Gordana Majstorović • MARKETING: 064/16-29-737
• ŠTAMPARIJA: DOO MAGYAR SZO KFT OJ Štamparije "Forum" Novi Sad • E-mail: poljoprivreda@sremskenovine.co.rs
TELEFON/FAX: 022/610-144

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka Matice srpske, Novi Sad

63(497.113)

Sremska poljoprivreda / glavni i odgovorni urednik Živan Negovanović.
- God. 1, br. 1 (okt. 2012) - - Sremska Mitrovica: Sremske novine, 2012- - Ilustr. ; 46 cm

Dva puta mesečno.
ISSN 2217-9895
COBISS.SR-ID 273701127

Bašta kao mesto prakse i radne terapije

Gljivarnik, platenik i mala bašta pri Dnevnom boravku dobro dođu učenicima srednje škole i šticienicima Dnevnog boravka. Prvi tu idu na praksu, a drugi na radnu terapiju

U dvorištu Dnevnog boravka za decu, omladinu i odrasle sa smetnjama u razvoju u Sremskoj Mitrovici, koji deluje pri Školi za osnovno i srednje obrazovanje „Radivoj Popović“, prostire se velik platenik. Ispod najlona uredne su leje jagode, koje mirišu čim počnu zreti. Šticienici ih gaje, pod nadzorom stručnjaka i defektologa vaspitača, a sada je upravo sezona berbe jagoda. Imaju ih dosta, vele ljudi iz Dnevnog

centra za spostvene potrebe, a možda će ih biti i za prodaju.

- Dosta sam naučio ovde da radim u bašti, da gajim jagode. Trebalo mi je vremena da to naučim. Sada ja i ostali koji dolaze, proizvodimo jagode, a naučili smo i da gajimo razno povrće, veli **Sava Dejanović** iz Sremske Mitrovice, korisnik usluga ovog objekta.

Aktivnosti u plateniku slično komentarišu i **Jelena Kekić** iz Srem-

ske Mitrovice i **Predrag Kramer** iz Mačvanske Mitrovice, koje smo zatekli kod jagoda. Poručuju da bi voleli da imaju svoje baštice i da proizvode jagode kod kuće.

Pod okom stručnjaka

Naravno, rad šticienika je pod nadzorom defektologa-stučnjaka, a koordinatorka Dnevnog boravka **Ivana Gvoka** podseća da je Škola "Radivoj Popović", pri kojoj ustanova radi, prateći potrebe dece sa smetnjama i teškoćama u razvoju, reformske procese u Srbiji i savremene trendove u svetu, prerasla okvire vaspitno - obrazovne institucije.

- Usluge škole prilagođene su korisnicima, to znači širenje delokruga rada škole koja ulazi u život lokalne zajednice. Osnovna uloga naše škole i ovog dnevnog boravka je kontinuirana edukacija i rehabilitacija osoba sa smetnjama u razvoju, od rođenja do uključivanja u društvenu zajednicu, ali uz veliku dozu fleksibilnosti. Škola i dnevni boravak su organizovani da tako rade. Imamo servis centre i radne centre od kojih neki postaju deo obrazovnog sistema a među njima su upravo platenik, bašta i gljivarnik. Inače, servis centri i radni centri su unapređen sistem podrške konkretnom korisniku uz optimalnu usklađenost sa njegovim potrebama, objasnila je Ivana Gvoka.

Počelo od cvečara

Dnevni boravak je osnovan sa ciljem da bude poludnevni boravak deci, omladini i odraslima sa umerenim i težim smetnjama u razvoju, podseća Ivana Gvoka kako je sve počelo. To je svojevremeno bilo po propisanoj nomenklaturi, ali se kasnije sve promenilo i organizovanje je usklađeno sa savremenim trendovima.

Detalj iz gljivarnika: proizvode šitake

Korisnici rade pod nadzorom stručnjaka

Ivana Gvoka, koordinatorka

U početku su u Dnevnom boravku bile samo kreativne radionice, međutim od kada je Škola "Radivoj Popović" počela da obrazuje smer cvečar - vrtlar za svoje srednjoškolce, počeli su, navodi Ivana Gvoka, i korisnici Dnevnog boravka da koriste platenik i baštu u terapijske svrhe.

Senzorna bašta i gljivarnik

- Platenik ili bašta se koriste kao senzorna bašta u terapijske svrhe. U plateniku se sada gaje jagode, pre toga je bila salata. Ispred platenika imamo mali bašta u kojoj je začinsko bilje. Kada se ono ubere i osuši, korisnici ga pakuju u teglice ili kesice. Jer, ono se može koristiti u prehrani kao začim, priča nam koordinatorka Dnevnog centra.

Da sami privređuju

Aktivnosti u okviru ŠOSO "Radivoj Popović" i Dnevnog boravka imaju cilj prvenstveno u osposobljavanju učenika i korisnika za konkretne aktivnosti, kako bi oni naučili da privređuju, kako bi postali korisni članovi društva i obezbedili sopstvenu egzistenciju.

Organska proizvodnja

- Uživam sa mojim učenicima u zajedničkom radu u ovoj bašti. Sada beremo začinsko bilje, koje kao i sve ostalo, uzgajamo na organski, zdrav način. Trudim se da im pomognem u savladavanju teorijskog i praktičnog znanja, da bi oni bili, ako zatreba, spremni da rade sami ili pomognu svojim roditeljima u poljoprivredi, rekla je **Ljiljana Veličković**, diplomirani inženjer poljoprivrede, nastavnik praktične u teorijske nastave za predmet cvečar - vrtlar koji se izučava u Školi "Radivoj Popović".

U podrumu zgrade je gljivarnik opremljen po svim standardima. Napred pobrojane aktivnosti su u sistemu obrazovanja, a počeli smo da ih primenjujemo kao projekte, nastavlja Ivan Gvoka, dodajući da sve što je neophodno za rad u bašti, sadnju u plateniku i proizvodnju gljiva nabavlja škola.

Šticienici samo pakuju gljive koje se proizvedu u gljivarniku, jer ne ulaze u prostoriju zbog spora. Zato je gajenje i briga o gljivama uglavnom briga nastavnika. Sada proizvode šitake gljive i za njihov plasman ne moraju da brinu. Jer, tražeme su u ovdšnjih restoranima pa ima potrebe i za proširenje proizvodnje.

S.Đ. - M.M.

POSLEDNJA VEST

BEOGRAD • PREDLOG MINISTARSTVA POLJOPRIVREDE

Produžiti rok za kupovinu regresiranog goriva za prolećne radove

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede uputilo je ove sedmice nadležnim institucijama predlog za izmenu Pravilnika o uslovima, načinu i obrascima zahteva za ostvarivanje prava na regres za gorivo na osnovu koga bi rok za kupovinu goriva

za prolećne radove bio produžen do 15. juna tekuće godine.

Rok za podnošenje zahteva za ostvarivanje prava na regresirano gorivo za prolećne radove, na osnovu predloga za izmenu, bio bi produžen do 15. jula, kako bi svi registrovani poljoprivredni proizvođači

ostvarili svoje pravo i tako blagovremeno završili planirane prolećne radove u poljoprivredi.

Sadašnji rok za kupovinu 60 litara regresiranog goriva za prolećne radove je do 31. maja, a zahtevi se primaju do 30. juna.

S. P.

Začinsko bilje spremno za prodaju

Veoma zapažen nastup Instituta za ratarstvo i povrtarstvo

Na jubilarnom, 80. međunarodnom poljoprivrednom sajmu, Institut za ratarstvo i povrtarstvo u Novom Sadu imao je veoma zapažen nastup. Za širok asortiman i izuzetan kvalitet semenskog materijala žita, industrijskog i krmnog bilja na jubilarnom 80. međunarodnom sajmu poljoprivrede u Novom Sadu dobio veliki šampionski pehar.

Osim velikog šampionskog pehara, Institut je dobio i 3 velike zlatne medalje (za hibride kukuruza NS 7020, NS 6102 i NS 5083), 4 zlatne medalje (za sortu ozimog ječma Novosadski 565, hibrid suncokreta NS Oskar, sortu lucerke NS Medija i za sortu crvene deteline Una), 4 srebrne medalje (za sortu ozime pšenice Rapsodija, hibrid suncokreta NS Fantazija, za sortu soje Favorit i sortu jarog stočnog graška Partner) i 3 bronzane medalje (za sorte ozime pšenice Simonida i Zvezdana i sortu soje NS Maximus).

Štand Instituta za ratarstvo i povrtarstvo, posetile su brojne delegacije, od delegacije domaćina, na čelu sa generalnom direktorom Novosadskog sajma dr Draganom Lukačem, do visokih delegacija u kojima su bili predsednik Vlade Srbije Ivica Dačić, ministar poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srbije Goran Knežević, ministarka regionalnog razvoja i lokalne samouprave Verica Kalanović, državni sekretar u Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srbije Danilo Golubović, ministra poljoprivrede Republike Hrvatske Tihomir

Jačovina, ambasador Hrvatske u Srbiji Željko Kuprešak, gradonačelnik Novog Sada Miloš Vučević, predsednika skupštine grada Novog Sada prof. dr Siniša Sević i Dušan Bajatović generalni direktor Srbijagasa. Sve delegacije dočekao je dr Jegor Miladinović, v.d. direktora Instituta za ratarstvo i povrtarstvo u Novom Sadu.

Najvažniji je kontakt sa proizvođačima

Na izuzetno atraktivnom štandu u hali 1 Novosadskog sajma Institut za ratarstvo i povrtarstvo izložio je bogat proizvodni program namenjen pre svega domaćim proizvođačima.

Prema rečima direktora Instituta dr. **Jegora Miladinovića** ova godine je izuzetno važna za Novosadski sajam, ali i za Institut.

Dr Jegor Miladinović

- Ovo je godina jubileja i za sajam, i za Institut. Slavimo 90 godina sajma, 80 godina Međunarodnog poljoprivrednog sajma u Novom Sadu i 75 godina Instituta za ratarstvo i povrtarstvo. Sa- jam je za nas važna manifestacija i jed- na u nizu sa kojom proslavljamo ovo- godišnje jubileje. Počeli smo ga zim- na Zlatiboru, na seminaru agronoma, nastavljamo sa prvom Međunarodnom konferencijom mahunarki koja je bila održana u Novom Sadu prošle nedelje, zatim aktivnostima na ovom sajmu i konačno imaćemo u septembru, za ro- dendan Instituta, svečanu akademiju i jedan veliki centralni dan polja na kojem očekujemo veliki broj gostiju iz zemlje i inostranstva. Na ovom sajmu takođe imamo veliki broj gostiju, poslovnih part- nera. Međutim, za nas je najvažnije da ostvarimo još bolji kontakt sa našim proizvođačima. Iako su naši stručnjaci stal- no na terenu i stalno imaju taj kontakt ipak dobro je da se u jednoj opuštenuj i prijateljskoj, sajamskoj i svečarskoj atmosferi vi- dimo i da prodiskutujemo o našim i planovima naših proizvođača, o sugestijama njihovim na naš proizvod, o našem brendu NS seme, kojim našu nauku i rezul- ta- te istraživanja pretačemo u praksu, kako da proizvodnju učinimo još boljom i što profitabilnijom za naše proizvo- đače - rekao je Miladinović.

Miladinović ističe da je izuzetno važno da se ostvari dobar kontakt sa poljoprivrednim proizvođačima kako bi se zajedničkim snagama unapredila proizvodnja, obezbedili veći prinosi a samim tim i isplativost ba- vljenja poljoprivredom.

Do sada je u Institutu stvoreno više od 1.000 sorti i hibrida od čega je gotovo 500 registrovano i gaje se u inostranstvu. Ali pored uspeha i na svetskom tržištu Institut je pre svega okrenut zahtevima do- maćih proizvođača.

NS-NITRAGIN osvojio zlatnu i veliku zlatnu medalju za kvalitet

U godini jubileja Novosadskog saj- ma, ali i u godini kada Institut za ra-

Premijer Ivica Dačić na štandu Instituta

tarstvo i povrtarstvo pro- slavlja 75 godina postojanja, 2 osvojene medalje, zlatna - za NS-NITRAGIN za grašak i velika zlatna - za NS-NITRAGIN za lucerku, imaju poseban značaj, jer je to još jedna potvrda dugogodišnjeg uspešnog naučno-istra- živačkog rada i poslovanja Instituta. Medalje je u ime Odseka za mikrobiološke preparate Instituta primila dr **Jelena Marinković**, šef Odseka.

Dr Jelena Marinković je izjavila da je ceo Od- sek za mikrobiološke pre- parate ponosan što je u širokoj paleti mikrobiolo- ških preparata sajamska komisija za ocenu kvaliteta prepoznala značaj primene mikro- bioloških inokulanata u proizvodnji krmnih leguminoznih biljaka (gra- ška i lucerke), posebno lucerke ko- ja se gaji na sve većim površinama u Srbiji i predstavlja nezamenljiv izvor proteina u ishrani domaćih ži- votinja.

Pored prepoznatljivog NS-NI- TRAGINA za soju, koji se distribuira zajedno sa NS SEME sojom i već duži niz godina primenjuje na po- vršinama većim od 100.000ha, na-

Dr Jelena Marinković

damo se da će ove zlatne medalje koje smo dobili ukazati i na značaj NS-NITRAGINA za grašak i lucerku i promovisati i povećati njihovu pri- menu u gajenju ovih leguminoznih biljaka.

Pored ekonomske opravdanosti i uštede u primeni mineralnih azotnih đubriva, ovi preparati imaju izuzet- nu ulogu i u zaštiti životne sredine i mogu se koristiti i u organskoj pro- izvodnji.

Očekuje se dobar rod kukuruza

Od rukovodioca Odeljenja za ku- kuruz NS Instituta, dr **Đorđa Jockovića**, na Poljoprivrednom saj- mu saznali smo kakvo je trenutno stanje useva kukuruza, ali i dobili savet o potrebnoj nezi naše najzna- čajnije ratarske kulture u nastupa- jućem periodu.

Dr Đorđe Jocković

je sasvim dovoljna. Međutim, imali smo i grada po nekim mestima. Pod jedan, s obzirom da je sada 20. maj, i ako nije baš totalno uništen usev treba ostaviti jer će se on re- generisati, a to je bolje nego pre- sejavanje. Pod dva, ukoliko ima i finansijskih mogućnosti zaista bi trebalo osigurati svoje useve. Sada je takođe period kada se vrši in- tenzivna zaštita od ko- rova i trebalo bi da se vodi briga o vremenu primene. Kultiviranje treba raditi jednom ili dva puta, a ako se mo- že, čak i tri puta. Uglav- nom, kada je kukuruz u pitanju očekujem jednu dobru i rodnu godinu - kaže dr Jocković.

Kako zemljoradnici sada da neguju svoje biljke?

- Ukoliko postoje mogućnosti uz svako tretiranje u prskalicu pored herbicida treba da se stave i određena folijarna mineralna đubriva, jer će to pomoći da njihov usev bude što bolji, a istovremeno tokom cele vegetacije, što proizvođači do- bro znaju, moraju da brinu o svo- jim njivama, da ih obilaze, i ukoliko postoji bilo kakav problem da pozo- vu Institut, jer su naši telefoni do- stupni 365 dana u godini, 24 sata, i uvek mogu da se konsultuju, da provere neka svoja ubeđenja i neka svoja razmišljanja, a zajedno ćemo biti efikasniji.

Zašto je sajam značajan za Institut?

- Sa- jam je zgodna prilika da se sretnemo sa našim klijentima, kup- cima i da sa našim saradnicima raz- menimo iskustva, jer se tako svi pro- blemi ubuduće znatno bolje rešavaju - rekao je dr Đorđe Jocković. **D. Č.**

Kakvo je stanje useva kuku- ruza?

- Kada govorimo o kukuruzu, kao našoj najvažnijoj biljnoj vrsti, rekao bih da je stanje zadovoljavaju- će. Imamo puno bolju situaciju u odnosu na prošlu godinu. Imali smo znatno više zimskih padavina ko- je su presudne za konačan prinos. Prošle godine smo izašli iz zime sa negde 30 do 40 odsto manje zim- skih padavina u odnosu na višego- dišnji prosek, a ove godine uglav- nom imamo višegodišnji prosek, a u mnogim mestima čak i više što je jako dobro i to je jedna odlična osnova pa se možemo nadati dobroj godini.

Upravo u vreme setve i u vreme nicanja imali smo i padavina tako da je usev uspeo dobro da nikne. Osnovni broj biljaka po jedinici, ko- jiji je osnovna komponenta prinosa,

Milion tona pšenice za izvoz

Koordinator za nauku i mentor- ski rad novosadskog Instituta za ratarstvo i povrtarstvo, prof. dr **Srbislav Denčić**, na Poljoprivrednom sajmu dao je izjavu za "Sremsku poljoprivredu" o trenutnom stanju use- va i prognozi ovogodišnjih prinosa strnih žita.

Kakvo je trenutno stanje use- va strnih žita?

- Koliko ja mogu za zadnje 33 go- dine da ocenim, ovo je do sada jedno od najboljih stanja kondicije i zdravlja useva. Imamo stanje koje obećava vrlo dobar rod. To stanje je rezul- ta- ta više faktora: imali smo ono što je najpotrebnije - dovoljno padavina i adekvatnih temperatura u kritičnim fazama razvoja pšenice, ječma, raži, ovsu, tritikalea, odnosno svih strnih žita koja su u jesen posejana.

S jedne strane imali smo vrlo po- voljnu klimu, i što se tiče padavina i što se tiče temperatura, a s druge strane imali smo i jedan pristup agrotehnici koji je bio sasvim dobar u odnosu na pređašnje stanje. Pre je pšenica bila jedna kultura koja je bila potcenjena, nije se davalo do- voljno đubriva, nega i zaštita useva, sve je bilo vrlo loše po pšenicu kao biljnu vrstu. Međutim, sada se ta fi- lozofija prema pšenici promenila kao o jednoj strateškoj biljnoj vrsti koja je uvek i bila na svim meridijanima strateška vrsta, sem kod nas. Naši proizvođači primenili su pre svega

Prof. dr Srbislav Denčić

dobru agrotehniku što se tiče pripre- me zemljišta, zatim startnog đubriva NPK, generalno govoreći za Vojvodi- nu, u jednoj zavidnoj količini.

S druge strane svest proizvođača prema zaštiti useva je došla do odre- đenog nivoa tako da smo ove godine imali kod pšenice, u ovim intenziv- nim područjima gajenja, zaštitu čak dva i tri puta od bolesti i od insekata koji napadaju pšenicu. Zaštićena je čak i od fuzarijuma, što do sada nije bilo uobičajeno da se u fazi i cveta- nja i klasanja prska pšenica da bi se zaštitilo zrno.

Takođe je bilo aktuelno suzbijanje insekata kao što su leme, stenice, žitne muve kod mase proizvođača. Što se tiče prihranjivanja neki su pri- hranjivali dva puta, a neki i tri puta folijarno.

Normalno je da smo uticali tu i mi, ali uticao je i internet da se sazna šta znači ishrana pšenice i svih ozimih strnina, da ljudi pri- hranjuju ne samo sa azotom nego i da upotrebljavaju i sumpor i mi- kroelemente. Kada sve to skupimo u jednu priču i kada sintetizujemo i dobre uslove sa dosta padavina, idealan temperaturni režim, prime- nu jedne vrlo dobre agrotehnike, onda imamo useve koji izgledaju izvanredno.

Kakve su prognoze za ovogo- dišnji prinos pšenice?

Ako ne bude nekih ekstremnih temperatura od 40°C i ako se odr- ži jedna ovakva prosečna godina u nalivanju zrna očekujem rekordan prinos i rekordan rod. Pogotovo sa povećanim površinama mislim da ćemo imati oko milion tona viška do- bre kvalitetne pšenice za izvoz. Na- ma treba oko 1,8 miliona tona, a na zasejanih 580.000 hektara, uz pro- sečan prinos za koji se nadam da će biti bar četiri ili preko četiri tone to je prinos koji će oko milion tona obez- bediti viškova, sa prelaznim zalihama koje već imamo - rekao je prof. dr Srbislav Denčić. **D. Č.**

FORUM „HRANA – ŠTO NAS SPAJA TO NAS I POVEZUJE“

Udružiti Agrokor, MK, Podravku, Nektar...

Piše: **Branislav Gulan**

Vlasnici velikih proizvođača hrane u regionu smatraju da je njihovo udruživanje u regionu preka potreba. Procene su da bi zajednička kompanija imala prihod od oko sedam milijardi evra

Zajednički interes jači od politike

U okviru 80. Međunarodnog poljoprivrednog sajma u Novom Sadu održan je poslovni forum pod naslovom „Hrana – što nas spaja to nas i povezuje“, koji su organizovala ministarstva poljoprivrede Srbije i Hrvatske. Kompanije „Agrokora“, MK grupe, „Atlantika“, „Nektara“ i „Podravke“, predstavile su svoj rad, ali i zajedničke, kada bi se udružile, koja bi se zvala AMANP. U radu foruma učestvovali su vlasnici i direktori 80 vodećih kompanija u Regionu, nastojeći da pronađu novi model za saradnju nakon hrvatskog ulaska u Evropsku uniju.

Sedam firmi, jedna uprava

Za zajedničku kompaniju, koja bi imala oko sedam milijardi evra prihoda i jednu upravu, vladao bi, tvrdi predsednik Uprave MK Grupe **Miodrag Kostić**, neviden interes, a to ne bi bio samo zbir jednostavnih brojeva, nego multiplikator. „Ako se na vreme ne opametimo, bićemo samo gledaoci na velikoj evropskoj utakmici“, poručio je Kostić. Inače, Kostić je, rekao i da je njegova kompanija spremna da privatizuje hrvatske hotele čim se ukaže prilika. „Čekamo kao zapeta puška“, izjavio je Miodrag Kostić. On je još rekao da isto važi i kada su u pitanju hrvatske šećerane. Glavni proizvođač šećera u Srbiji, koji je 2001. godine za tri evra kupio tri domaće šećerane, a danas drži 70 posto srpskog tržišta i najveći je izvoznik šećera u

Evropi, već je nekoliko puta najavljivao ulazak na hrvatsko tržište i ulaganja oko 100 miliona evra. Ali kako mu je, našalio se, „Agrokor“ uzeo sve pozicije i sve ispod 50-ak miliona evra mu je premalo za ulaganja, pa je proteklih godina širio biznis u svetu.

Predsednik Uprave MK Grupe **Miodrag Kostić** ukazao je da ova kompanija drži oko 70 odsto šećernog biznisa u Srbiji. On je istakao da su kompaniji koju on vodi ovo mala tržišta pa se ona okrenula Ukrajini sa posedom od 42 miliona hektara obradivih površina. Kostić je najavio i moguću kupovinu hotela u Hrvatskoj.

Robna razmena Srbije i Hrvatske u poslednjih deset godina povećana je više od sedam puta, a 2008. godine premašila je milijardu dolara. Uz poljoprivredu, u robnoj razmeni Srbije sa Hrvatskom

dominiraju metalska, elektro i hemijska industrija.

„Srbija i Hrvatska su prirodni i značajni ekonomski partneri“, rekao je predsednik Privredne komore Srbije **Željko Sertić**, pozdravljajući učesnike foruma. Sertić je istakao ogromne mogućnosti saradnje u oblasti agropoprivrede i značaj poljoprivrednog sajma u Novom Sadu, na kome je Hrvatska zemlja partner. Željko Sertić je posebno istakao mogućnosti za produbljivanje regionalne privredne saradnje i zajednički nastup na trećim tržištima. „Nezaobilazan je značaj komorskog sistema na povezivanju privrednika u cilju jačanja saradnje“, rekao je Sertić, ukazujući i na potrebu čvršće veze javnog sektora i privrede.

Privrednici iz Regiona su na forumu razmatrali probleme koji ih ometaju da intenzivnije sarađuju, među kojima su komplikovana bi-

rokratija i skup novac, a potrebne su im održive i dugoročne državne strategije, kako bi lakše prilazili fondovima EU.

Predsednik Hrvatske gospodarske komore **Nadan Vidošević** ukazao je na dobru saradnju Hrvatske, Bosne i Hercegovine i Srbije, a ulazak Hrvatske u EU okarakterisao je kao „veliku šansu koju daje pristup tržištu od 500 miliona potrošača“.

Biznis nema granice

Ministar poljoprivrede Hrvatske **Tihomir Jakovina** je rekao da je ta zemlja ponosni partner ovogodišnjeg poljoprivrednog Sajma i da se posebno pripremila za nastup kako bi predstavila najbolje iz oblasti poljoprivrede iz četiri županije. „Saradnja dve države je odlična, a poznato je da trgovina i biznis uvek pronađu svoj put. Nadam se da će po pristupanju Hrvatske EU od 1. jula ta saradnja biti još bolja“, rekao je Jakovina.

Ministar poljoprivrede Srbije **Goran Knežević** rekao je da je uveren da će Srbija brzo dobiti datum za početak pregovora sa EU i da će nakon toga postati članica. „Nadam se da ćemo po dobijanju datuma brzo postati članica EU. U procesu pristupanja EU iskustva Hrvatske će nam mnogo koristiti, koja su do sada nesebično delili sa nama“, rekao je Knežević. On je ocenio da su ovakvi poslovni forumi, na kojima su učestvovali predstavnici vodećih kompanija iz prehrambene industrije i poljoprivrede dve zemlje, izuzetno važni jer nema dobrog biznisa bez dobrog ambijenta za bavljenje poljoprivredom. „Nama su potrebna iskustva i podaci od preduzetnika o kojima bi trebali da u budućnosti razmišljamo“, rekao je Knežević.

Učestvujući u radu panela **Ljerkica Kuljić** iz koncerna „Agrokora“ je govorila o razvoju ove firme u vreme krize u svetu i regionu. Ona je istakla da su u 2011. godini 23 tvrtke ove kompanije ostvarile prihod od oko 3,9 milijardi evra prihoda od prodaje. Tržište Srbije gde je u „Agrokorovim“ kompanijama

zaposleno 6.500 ljudi, a u prihodima koncerna učestvuju sa oko 800 miliona evra.

Predsednik Uprave „Atlantik“ Grupe **Emil Tedeši** je istakao da je proizvodnja u Srbiji važna za izvoz u Rusiju. Po njegovim rečima kapital ne prepoznaje granice već samo profit, a zajedničke interese u regionu ne može zaustaviti nikakva politika. Kompanija koju vodi u 2012. godine ostvarila je prihod od oko 660 miliona evra od prodaje, uz rast od 4,8 odsto.

Generalni direktor „Nektara“ iz Bačke Palanke **Bojan Radun** je ukazao na poslovanje kompanije koju vodi sa 1.800 radnika. Ponajviše su prisutni u Srbiji i Sloveniji. Razvoj je pomogao i kredit Evropske banke za obnovu i razvoj u visini od 35 miliona evra. Govoreći o radu u regionu, Radun je Hrvatsku označio kao glavnog konkurenta u proizvodnji hrane i pića. On je izračunao da će njegova proizvodnja, za koju 80 odsto voća otkupljuje od velikih i malih proizvođača u Srbiji, po ulasku Hrvatske u EU, postati konkurentnija u regiji. Cilj „Nektara“ je da postane regionalni lider u proizvodnji voćnih sokova. Posebno je ukazao na teškoće za ulazak na tržište Hrvatske, gde želi osvojiti 20 odsto tržišta.

Srbija postaje gigant u poljoprivredi

Jubilarni 80 Međunarodni poljoprivredni sajam u Novom Sadu otvorio je predsednik Vlade Srbije **Ivica Dačić**, kome je direktor Sajma **dr Dragan Lukač** uručio zlatnu plaketu. Dačić je predočio da Srbija ima šansu da postane gigant u oblasti poljoprivrede. On je istakao da je poljoprivreda velika šansa Srbije, jer je naša zemlja zelena bašta Evrope. Poljoprivreda tradicionalno svojim proizvodima ispunjava potrebe domaće stanovništva za osnovnim životnim namirnicama i čini 23 odsto srpskog izvoza, rekao je Dačić.

Generalni direktor „Viktoria“ Grup **Zoran Mitrović** je istakao da ova kompanija izvozi 80 odsto proizvodnje i da je jedna od najvećih izvoznika u Srbiji. On je ukazao i na investicije ove kompanije od oko 100 miliona evra. „Viktoria“ sarađuje sa firmama iz Hrvatske, pa je lane za „Žito“ Osijek i „Agrokor“ preradio 30.000 tona sirovine. Vredno je istaći da u grupaciji, čiji je Zoran Mitrović suvlasnik i direktor, vlasnički udeo ima i Evropska banka za obnovu i razvoj koja je u kompaniju uložila 40 miliona evra. I Mitrović smatra da su Srbija i Hrvatska mala tržišta za ovu kompaniju, pa će zajednički nastupati u regionu.

Na Sajmu u Novom Sadu najviša dostignuća u proizvodnji hrane prikazalo je 1.500 izlagača iz 60 zemalja, a to je razgledalo više od 300.000 posetilaca iz zemlje i regiona.

Nakon pristupanja Hrvatske EU, saradnja dve zemlje biće još bolja

Sa poslovnog foruma

Poljoprivredi treba stabilno okruženje

Dan pre otvaranja Sajma obeležen je jubilej od deset decenija postojanja Sajma, održana je akademija na kojoj je govorio predsednik Republike Srbije **Tomislav Nikolić**, kome je takođe uručena zlatna plaketa Sajma. Poljoprivrednicima se

uz znanje mora obezbediti i stabilno ekonomsko okruženje, pomoć adekvatnom ekonomskom politikom i odmerenim subvencijama, rekao je Nikolić. Građani će biti zaposleni kada se dostignu ti ciljevi. Tada neće biti prostora za političke strelce koji

pucaju u prazno, ali neće smeti da ga bude ni za kriminalce, ma gde se nalazili. Nikolić je ukazao da mora da se vodi računa da subvencije odu onima kojima su namenjene, a ne u pogrešne ruke, kako je u prošlosti umelo da se desi.

GIBARAC • U POSETI FARMI PORODICE MARTIĆ

Puno se radi, ali se dobro i zaradi

- Nas u domaćinstvu ima jedanaestoro, ali svi radimo zajedno. Dobro se slažemo, a o tome svedoči i to što nam je novčanik zajednički. Imamo 50 krava, dnevno isporučujemo oko 600 litara mleka, što znači da nam je mesečni prihod oko 850.000 dinara. I pored troškova koje imamo, od toga može lepo da se živi tako da smo zadovoljni – kaže glava porodice Milan Martić

Još od kako su se 1997. godine iz Hrvatske doselili u Gibarac kod Šida, za jedanaestočlanu porodicu Martić proizvodnja mleka bila je jedini izvor prihoda. Iz svog domaćinstva u Hrvatskoj sa sobom su doveli samo jednu kravu, a u međuvremenu se broj grla u štali svake godine sve više uvećavao. Prvih šest krava uzeli su preko mlekarice koja je tada radila u Šidu, a tokom narednih godina podigli su kredit i tako proširili svoj stočni fond. Danas Martići imaju farmu sa 50 krava, trenutno mužu 35 i dnevno isporučuju oko 600 litara mleka. U svom vlasništvu imaju 21 jutro zemlje, a još 80 uzimaju u arendu. Kažu da sve što proizvedu na njivama upotrebe kao stočnu hranu.

Glava porodice je **Milan Martić**, koji se brine o tome da organizuje posao na farmi i da sve teče kako treba, ali kaže da mu to ne predstavlja nikakav problem, s obzirom da svaki član porodice tačno zna svoje zadatke i da su svi odgovorni u njihovom ispunjavanju.

Iako puno radimo od mleka možemo lepo i da zaradimo, pošto trenutna cena koju nam plaća „Implek“ iznosi 40 dinara za litar plus sedam dinara premije, što na mesečnom nivou predstavlja zaradu od oko 850.000 dinara. Imamo želju da povećamo proizvodnju, jer zarade nema bez puno rada i bez povećanja količine isporučenog

Ljubinko i Milan na svakodnevnom poslu: trenutno se muze 35 krava

mleka. Nas u domaćinstvu ima jedanaestoro, ali svi radimo zajedno. Dobro se slažemo, a o tome svedoči i to što nam je novčanik zajednički. Kod nas nema ništa da je nečije, nego je sve zajedničko, iako živimo u dve različite kuće. Svoje sinove **Desimira** i **Ljubinka** sam vaspitavao tako da među njima nema zavisti i ljubomore, nego su naučeni da pomažu jedan drugome, a takve su mi srećom i snaže i svih pet unuka, koliko ih imam od dva sina – priča Milan Martić.

Njegov stariji sin Ljubinko kaže da su se proširili zahvaljujući tome što su pre godinu dana od „Imleka“ na kredit uzeli 13 krava i dodaje:

- To su bile malo skuplje krave, s obzirom da je svaka koštala oko 250.000 dinara. Osim tih krava, dokupili smo i na jednoj rumskoj farmi još deset, tako da smo se tada znatno proširili. Imamo trenutno i oko 20 teladi. Žensku telad svu ostavljamo za nas, dok mušku prodajemo, pošto više nemamo mesta gde da ih držimo, sve štale su

Milan Martić, vlasnik farme iz Gibarca

nam pune. Posla imamo ne stalno, nego non stop. Za nas nema sveca, ni praznika, ni nedelje, ni kirbaja. Za ovaj posao na prvom mestu je najvažnije upornost, jer se ona na kraju najviše isplati.

Čim su se pojavile sumnje da kukuruz kojima se hrane krave u Srbiji nije dobar, Martići su sve količine koje imaju odneli na kontrolu u novosadski institut i dobili potvrdu da nemaju razloga za brigu. Zato sa ponosom ističu da je mleko od njihovih krava visokvalitetno, sa procentom mlečne masti od 3,25 do 4,1 posto.

- Nama je dobro, lepo živimo i ne žalimo se. Krizu ne osećamo, jedino što nemamo vremena za odmor, niti da odemo na more tokom leta. Ali, nama to ne smeta, navikli smo da radimo, a najvažnije od svega nam je da i dalje živimo ovako u slozi kao i do sada – ističe Milan Martić, vlasnik farme „Martić“ iz Gibarca, dodajući da im je u skorijem planu da proširuju štale i da broj krava dostigne 70.

Tekst: **S. Mihajlović**
Foto: **M. Mileusnić**

BEŠKA • U POSETI GAZDINSTVU ĐORĐA JOVANOVIĆA

Repa-najisplativija kultura

Svi drugi proizvodi su neizvesni, jedino je na repi cena zagantovana. Očekujemo nešto preko 50 centi pa je to jedan od razloga što smo se odlučili po prvi put ove godine da uzgajamo ovu poljoprivrednu kulturu-kaže Đorđe

Đorđe Jovanović 33-godišnji zemljoradnik iz Beške više od 18 godina bavi se poljoprivredom. Kako kaže dobru tradiciju i radne navike stekao je još kao dete u porodici gde su ratarstvo i stočarstvo bili primarna delatnost. Pradeđa, deda i otac obrađivali su nešto više od deset hektara zemljišta, a kada je Đorđe počeo da radi, posedi su se godinama uvećavali. Danas porodica Jovanović ima 365 hektara zemljišta na kojem uzgajaju kukuruz, pšenicu, ječam, suncokret i od ove godine šećernu repu.

- Repa do ove godine zaista nije bila isplativa. Međutim, drastično su smanjene površine pod ovom poljoprivrednom kulturom. Procenjuje se da u Srbiji ima oko 40 hiljada hektara, što je daleko ispod proseka. Iz šećerana su rečili da ove godine daju bolju otkupnu cenu i uslove. Prošle godine je bilo 35 centi, pa 40 centi. Ove godine daju preko 50 centi, što nam daje određenu sigurnost jer su svi drugi proizvodi nesigurni, jedino je kod repe cena zagantovana-kaže **Đorđe Jovanović** ističući da su zasejali na površini od 80 hektara pa se nadaju dobrom prinosu.

Radni dan porodice Jovanović traje gotovo 24 časa a poslednjih dana radovi se privode kraju i prave planovi za dalje. Ove godine sezona setve je kasnila mesec dana, ali su zato vremenski uslovi pogodovali zemljištu objašnjava Đorđe.

- Oko repe ima najviše posla, bude i do deset prskanja, razni tre-

Đorđe Jovanović poljoprivrednik

tmani protiv korova, dva špartanja i setva. Imamo daleko više posla nego kod drugih kultura ali se ne žalim. Vremenski uslovi su zaista pogodovali poljoprivredi u odnosu na prošlu godinu kada je bilo suše. Tamo gde su tereni gde enma problema sa vodom zaista je odlično stanje i što se meni tiče vreme može ovakvo da ostane. Ovih dana se pripremamo za žetvu semenskog ječma koji ćemo skidati polovinom juna meseca. Mehanizacija je relativno nova, tako da tu ne očekujem veće probleme, ali važno je spemiti i dobro pregledati.

Đorđe Jovanović se pored ratar-

stva poslednjih pet godina bavi i voćarstvom. Na površini od 6 hektara zasadio je jabuke i breskve, a ove godine očekuje prvi ozbiljniji rod.

- S obzirom da mi je ratarstvo primarna delatnost, a voćarstvom se bavimo usput, ove godine u zavisnosti od roda ćemo proširiti voćnjake ili potpuno bataliti taj posao. Svi ozbiljniji kupci traže bar jedan šleper iste sorte voća a kod nas je to uvek na knap. Ako nemaš šleper robe onda si prinuđen da saraduješ sa nakupcima i ne postoji šansa da se roba izveze na veće tržište poput Rusije ili zemalja Evropske Unije- kaže Đorđe i žali se kao i većina poljoprivrednika na državu za koju kaže da ne pruža nikakvu značajniju pomoć.

- Prošle godine su nam smanjili subvencije na 12 500 dinara, a ove godine će biti duplo manje, što je neviđeno. Mislim da 95 posto poljoprivrednika neće moći da kupi nafte, a i da mogu nemam gde da je lagerujem. Na moju površinu treba mi oko 5 miliona dinara za 30 tona nafte a to je potencijalna opasnost držati na posedu.

Ovaj poljoprivrednik koji za sebe kaže da pošteno radi svoj posao nada se da će država učiniti bar neke ustupke onim poljoprivrednicima kojima je to osnovna delatnost. Kako ističe pomalo je razočaran što su veliki monopolisti profitirali, dok je običan seljak vreme provodio na njivi. Smatra da zemljoradnik ne treba da se bavi politikom, jer za

Uzgaja repu na 80 hektara

to i nema vremena. Poručuje da je i ove godine posetio Poljoprivredni sajam koji sve više liči na vašar. Cena zakupa prostora je enormno velika a strani izlagači sve više zauzimaju mesto. Iz godine u godinu

sajam jenjava a neophodno je nešto preduzeti kako se ne bi jedini veliki događaj u zemlji koji okuplja i prodavce i poljoprivrednike potpuno ugasio.

M. Balabanović

KONTROLA I ISKORENJIVANJE KLASIČNE KUGE SVINJA I BESNILA

Bolesti praktično iskorenjene u Srbiji

Naša zemlja mogla bi uskoro da bude potpuno slobodna od klasične kuge svinja i besnila, istaknuto je na svečanosti koja je povodom završetka projekta „Podrška programu kontrole i iskorenjivanja klasične kuge svinja i besnila u Republici Srbiji“ priređena na Međunarodnom poljoprivrednom sajmu. Zahvaljujući ovom projektu, koji sprovodi Uprava za veterinu Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, a finansira se sredstvima iz IPA predpristupnih fondova Evropske unije, u Srbiji već dve godine nema slučajeva zaraze klasičnom kugom svinja (KKS), a prema poslednjim podacima tokom ove godine zabeležena su samo 3 slučaja besnila.

Sa velikim zadovoljstvom ističem da Srbija preduzima sve neophodne mere u kontroli i iskorenjivanju klasične kuge svinja i besnila i da je zahvaljujući programu iskorenjivanja ovih bolesti, epizootiološka situacija vrlo povoljna - rekla je dr Zorica Novaković, koordinatorica poslova u Upravi za veterinu Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede i dodala da se ne sme

Dr Zorica Novaković

zanemariti činjenica da ove bolesti mogu da imaju ozbiljne posledice po zdravlje ljudi, ali i po ekonomiju.

Projekat je pratila i kampanja podizanja nivoa svesti o kontroli i iskorenjivanju ovih bolesti koja je počela u oktobru 2011. i trajala više od godinu dana. Cilj kampanje bio je informisanje i edukacija najšire javnosti, ali i pojedinačnih ciljnih grupa kao što su farmeri, veterinari, učenici i nastavnici u osnovnim školama, ali i novinari. Pored jedinstvenog vizuelnog identiteta, ciljne javnosti su informisane putem različitih štampanih informativnih i

promotivnih materijala, TV i radio spota, kao i namenskih filmova za decu, stručnu i opštu javnost. Pored ovih aktivnosti, tokom kampanje organizovane su dve konferencije na nacionalnom nivou, specijalni treninzi za novinare, posebno prilagođena predavanja za decu osnovnih škola, a projekat je dva puta bio predstavljen i na Međunarodnom sajmu poljoprivrede što je prvi put da se informacije o nekoj bolesti životinja prenose na takav način.

Zaštita životinjskog zdravlja je izuzetno važna, jer ne samo da poboljšava i zdravlje ljudi, već otvara mogućnost proširenja tržišta Srbije i izvoz hrane u Evropsku uniju. Zbog toga EU finansijski podržava iskorenjivanje ovih bolesti, a do sada je Srbiji odobreno 12,5 miliona evra pomoći - istakao je Endru Hedi, šef III sektora operacija Delegacije EU u Srbiji, dodajući da je u oblasti poljoprivrede Srbija u proteklih godinama ostvarila značajan napredak i EU želi da nastavi da pomaže ovom sektoru.

Kako bi se obezbedila zaštita zdravlja ljudi i domaćih životinja, Uprava za veterinu već je uspešno

U Srbiji uskoro bez klasične kuge svinja

spvela pet kampanja oralne vakcinacije protiv besnila na teritoriji Srbije, a u toku je i šesta kampanja. Radi efikasnog iskorenjivanja programa oralne vakcinacije lisica sprovodiće se najmanje pet godina uzastopno na teritoriji cele zemlje. Kada je u pitanju KKS u Srbiji se kontinuirano sprovodi program

nadzora koji treba da omogući ranu otkrivanje bolesti, a Uprava za veterinu nastavlja da realizuje aktivnosti definisane Strategijom za iskorenjivanje KKS, koje moraju da doprinesu efikasnim merama za iskorenjivanje, smanjenju rizika od izbijanja bolesti, održavanju povoljnog statusa naše zemlje. S. P.

Доо ветеринарска станица САВА СРЕМ

Лађарак

Лађарак, 022/670-750, ул. 1. Новембар 266

Др. вет. мед. Радован Цикуша и Др. вет. мед. Ненад Раичевић

Сремска Митровица, 022/618-020, ул. Петра Прерадовића 80

Др. вет. мед. спец. Миленко Перић

Мартинци, 022/ 668-387, ул. Војвођанска 9

Др. вет. мед. спец. Сава В. Шарац

Чалма, 022/685-600, ул. Победа 24

Др. вет. мед. Милорад Кевић

Велики Радинци, 022/660-230, ул. Моше Пијаде 7

Др. вет. мед. Наташа Секулић

- Лечење
- Вакцинација
- Вештачко осемењавање
- Превентива
- Трихиноскопија
- Продаја пилића
- Сточна храна
- Премикси
- Лекови

VETERINA

VESTAČKO OSEMENJAVANJE KRAVA I JUNICA

Genetski potencijal u službi stočarstva

Povećani genetski potencijal i odličan kvalitet novorođene teladi, kao i evidentna ekonomska dobit za stočare, preporučuje veštačko osemenjavanje svakom držaocu muznih krava i junica, a pred veterinarsku struku postavlja nove izazove

medicine, jer tada će biti učinjeno sve kako je propisano.

Izbor osemenitelja je stvar dobre saradnje i međusobnog poverenja. Znanje, iskustvo i praćenje savremenih tehnoloških dostignuća, sigurno da preporučuje današnjeg doktora veterinarske medicine.

Izbor semena bika može se vršiti prema propisanom katalogu bikova, po sistemu obavezne promene semena izabranih bikova na svakih 24 meseca, kako bi se izbegla mogućnost da se semenom istog bika osemeni čerka junica. Važno je znati da se pre osemenjavanja može izabrati seme bika koji daje sitniju telad prilikom teljenja (pogodno za junice), a kasnije novorođeno tele se normalno razvija, takođe seme bika koji daje telad sa

tvornim karakteristikama ili pak mlečnim, što je značajno kod potencijalno novorođene ženske teladi itd.

Izbor momenta osemenjavanja (inseminacija) je možda i najvažnije u celom postupku, jer pored pravilno izvedene tehnike osemenjavanja i dobrog kvaliteta upotrebljene sperme bika, stepen postignute uspešne koncepcije zavisi od momenta izvedene inseminacije u odnosu na moment ovulacije, odnosno idealno je izvršiti inseminaciju 12 sati pre ovulacije. Naime, jajna ćelija je najsposobnija za uspešnu oplodnju unutar 8 sati posle ovulacije, a spermatozoidi treba da budu pre u jajovodu 4 do 5 sati, jer im je toliko potrebno da izvrše kapacitaciju (postanu sposobni za oplodnju). Estrus (polni žar) krave traje vremen-

ski od 18 do 24 sata. Ovulacija nastaje od 10 do 12 sati kasnije. Zato ne treba žuriti, nego kravu ili junicu osemeniti u drugoj polovini, bliže kraju estrusa, odnosno kada spoljni znaci estrusa više nisu dobro izraženi. Zaključujemo da je osemenjavanje u ranom estrusu potpuno beskorisno.

Ako je krava pocela manifestaciju estrusa ujutro, treba je osemeniti kasnije popodne; a ako je početak kasno popodne, treba je osemeniti sledećeg dana ujutro.

Svaki stočar mora da zna osnovne znake estrusa!

A to su: manifestacija refleksa stajanja, sluzavi (providno staklast) iscedak iz vulve, otok i crvenilo vulve, smanjen apetit, mukanje, zaskakanje na druge krave, smanjena produkcija mleka (dan pre i na dan estrusa). Krava je sigurno u estrusu, ako dozvoljava da bude zaskočena (refleks stajanja).

Ishrana životinja i higijena u objektu je takođe važan faktor za uspeh. Dobri rezultati se postižu kada je krava ili junica u odličnoj fizičkoj kondiciji.

Sva osemenjavanja, na žalost, ne rezultiraju uspešnom steonošću, pa krava ponovo ulazi u estrus (povađa). Zato treba dobro pratiti sladeći ciklus životinje (narednih od 18 do 21 dan). Ako povadja, treba je odmah ponovo osemeniti, kako bi se izbeglo gubljenje vremena i novca. Ukoliko ni tada nema uspeha, treba se kao i do sada konsultovati sa Vašim doktorom veterinarske medicine, koji može utvrditi uzrok problema, a isti je obično posle-

Tipični znaci neposredno, pre, tokom i posle estrusa

6-10h pre estrusa:

- njuši druge životinje
- zaskače druge krave
- crvena i vlažna vagina
- otečena i crvena vulva

Estrus:

- mukanje
- nervozna i kretanje
- smanjenje mleka
- refleks stajanja
- obilan sluzav iscedak iz vulve

Posle estrusa:

- izostaje refleks stajanja
- sluz se smanjuje i nestaje
- pojava sukrvice u sluzi, kao posledica krvarenja iz ovarijalnog folikula

dica tretmana i uslova u kojima životinje žive.

Posle teljenja potrebno je vreme za oporavak životinje (servis period), te je treba osemeniti u vremenu od 50 do 75 dana nakon teljenja, osim visoko mlečnih grla, gde taj period treba da bude nešto duži.

Kada sve dobro sagledamo, možemo zaključiti da je veštačko osemenjavanje kod pomenutih životinja potrebno i nužno što više koristiti u budućoj stočarskoj proizvodnji, kako zbog povećanog genetskog potencijala i kvaliteta teladi, a možda još više zbog nesumnjive ekonomske koristi i dobiti za svakog stočara, držaoca ovih životinja.

Piše: Dr Vet. Med. Srdjan Kozlina

Sigurno je jedno, od kako je veštačko osemenjavanje krava (v.o.) počelo da se primenjuje u praksi početkom 20.veka, a to znači pre više od 100 godina, i to sa ciljem sprečavanja prenošenja polnih zaraznih bolesti (bruceloza i dr.), bio je to pravi tehnološki napredak u to vreme. Danas koristimo mnoge prednosti ovog praktičnog postupka, a pre svih genetske, kao i mogućnost da se od jednog bika može dobiti znatno veći broj potomaka. Takođe, lakši je transport sperme bika i njeno dugotrajno čuvanje u specijalnim kontejnerima. Isto tako, izbegava se transport bikova, pa i krava. Konačno, ekonomska dobit za stočare, držaoc životinja je evidentna.

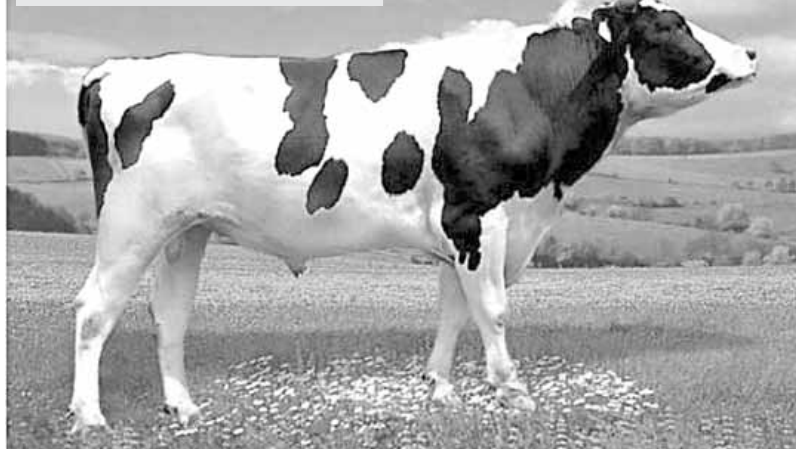
Svaki naš stočar, držalac mlečnih krava i junica, verovatno je u svojoj dosadašnjoj praksi imao priliku da se susretne sa ovom mogućnošću, a svakako se ista preporučuje i s toga predlažem nekoliko korisnih i praktičnih saveta primenljivih u svakodnevnoj praksi na terenu.

Važno je istaći tri bitne stvari za potencijalni uspeh veštačkog osemenjavanja. Sve odluke su na proizvođaču:

- izbor osemenitelja
- izbor semena bika
- izbor momenta osemenjavanja (inseminacija).

Sva tri izbora moraju biti u dogovoru sa Vašim doktorom veterinarske

Vestačko osemenjavanje donosi ekonomsku dobit stočarima

Težak život od oranica

Ako se nešto pod hitno ne uradi, u dogledno vreme u Buđanovcima neće biti života. Društveni život je na niskim granama, ljudi su zatvoreni u svoju muku i ako je nekome zaista stalo da obnovi selo, treba pod hitno da zasuče rukave i krene u posao. Poljoprivrednici će mu uvek biti na raspolaganju, zaključuje Ilija Andrić

Rumsko selo Buđanovci, samo je jedno u nizu sela u Srbiji koja su poslednjih decenija pretrpela ekonomsku, kulturnu i demografsku devastaciju. Višegodišnji nedostatak kvalitetne infrastrukture i nemogućnost življenja od poljoprivrede, doveli su do toga da se populacija u ovom selu znatno smanjila, a prednost su odavno preuzela staračka domaćinstva.

Danas, Buđanovci imaju oko 1500 stanovnika koji žive u nešto više od 470 kuća. Godišnje, u ovom selu umre oko 60, a rodi tek nešto manje od 10 beba.

Izgradnja komunalne infrastrukture, kako ističu meštani Buđanovaca, još uvek nije u stanju da nadoknadi ove demografske gubitke koji se samo pojačavaju usled hroničnog nedostatka novca nastalog usled nestabilnosti poljoprivrednog tržišta na koje su Buđanovčani, hteli to ili ne - upućeni.

Dinjama otplaćuju kredite

- Buđanovčani su poznate bostandžije, pa će ova godina biti u znaku dinje. Imamo rekordan zasad, pa shodno tome nadamo se i rekordnom prinosu. Međutim, to nikako ne znači da se od dinja može živeti i da su one visokoprofitabilne. Naprotiv, ovako visok procenat zasađa bostana došao je kao posledica pucanja ostalih grana poljoprivrede. Ovde su se ljudi bavili u većoj mери i ratarstvom i stočarstvom, ali je sve to populaco, ljudi se zadužili i jedino im ostaje bostan preko kojeg

Ljubiša Rašković

Buđanovci: mala korist od velikog atara

Za mene je paradajz postao nužno zlo koje je došlo tek nakon što su mi propali krastavci. Uradio sam sve potrebne pripreme i tretmane, ali i pored toga nijedan od dve hiljade krastavaca nije uspeo, svi su se sasušili, tako da sada imam paradajz koji uopšte nisam ni planirao da zasadim...

Goran Borojević

se nadaju da će uspeti da otplate dugove, ističe sekretar Mesne zajednice **Ilija Andrić** i dodaje: - Da ironija bude još veća, problem nam pravi i najlon za pokrivanje dinja. Buđanovčani na godišnjem nivou kupe gotovo 50 tona najlona i uvek se postavlja pitanje šta sa njim ka-

da odsluži svoje. Naša deponija je nelegalna tako da niko neće sa nje da nosi ostavljeni najlon. Nosili smo svojevremeno na pistu, ali i tu se nakupilo, doveli smo firme za reciklažu, kontaktirali veće kompanije, ali niko, pa čak ni država nije zainteresovan da nam pomogne. Jedina solucija nam je da je zakopamo u zemlju, ali bi tako izazvali ekološku katastrofu. Istini za volju, postoji i razgradljivi najlon, ali je on skuplji i bez podrške države nikome se ne isplati da ga kupuje.

Teško do kvaliteta, još teže do zarade

Sa ovim rečima slaže se **Goran Borojević**, koji se ceo život bavi poljoprivredom za koju kaže da je postala jako nepredvidiva i sa kojom se ne može ništa planirati.

- Čitav moj život vezan je za njive. Mi smo na takvom mestu da drugu alternativu i nemamo i poslove na oranicama nikada nisam shvatao kao teret. Imam nešto malo više od osam hektara zemlje i gajim ratarske kulture, pšenicu kukuruz, soju, a pre nekoliko godina sam krenuo

i sa plastenicima površine 13 ari u kojima trenutno uzgajam paradajz. Borimo se kako znamo i umemo, samo što nam nekako oni pravi rezultati uvek izmiču, objašnjava Borojević. - Konkretno, za mene je paradajz postao nužno zlo koje je došlo tek nakon što su mi propali krastavci. Uradio sam sve potrebne pripreme i tretmane, ali i pored toga nijedan od dve hiljade krastavaca nije uspeo, svi su se sasušili, tako da sada imam paradajz koji uopšte nisam ni planirao da zasadim.

Svoju robu, Borojević prodaje na kvantašu i rumskoj pijaci, ali, kako napominje, poljoprivreda je usled nestabilnosti tržišta postala nepredvidiva.

- Paradajz polako ulazi u sezonu, tako da ćemo videti kako ćemo i kuda ćemo. Radimo stalno i žena, ćerka, sin i ja, ali je teško iščupati se. Od kako sam 2006. godine krenuo sa plastenicima, nisam uspeo da stanem na svoje noge. Uzeo sam kredit koji na svu sreću jesam otplatio, ali je o ujedno i jedini benefit koji trenutno imam. Još uvek ne mogu da budem svoj gazda jer sam često prinuđen da repromaterijal i ostale potrebštine uzimam na kredit, na obraz, jednom rečju na poček. Sa druge strane, trudim se da radim sa što manje hemije, da proizvedem što kvalitetniju robu i to ne samo zbog toga što to zahteva tržište, nego pre svega zbog toga što ono što ne želim sebi i svojoj deci, ne želim ni drugim ljudima. Kvalitet je iznad svega, ali se do njega teško dođe, ai kada se dođe, slabo se isplai - jasan je Borojević.

Mala korist od velikog atara

Iako Buđanovci imaju najveći atar u rumskoj Opštini, Buđanovčani smatraju da od te činjenice imaju jako malo koristi. Prosečan posed u ovom selu kreće se od 8 do 10 hektara, uz nekoliko većih posjednika čija su imanja i do deset puta veća od proseka. Međutim, i jedne i druge, kako ističu

mahom vezuju nestabilnost tržišta i potreba sa njegovim konačnim uređenjem.

- Svaki, a posebno mali poljoprivrednik kojih ima najviše i koji čine okosnicu naše proizvodnje, mora da se pomaže. Ta je podrška potrebna ne samo zbog toga što mali teže posnose kretanja na tržištu, nego i zbog toga što oni po pravilu proizvode kvalitetniju robu. Da ne budem pogrešno shvaćen, ja nemam ništa protiv velikih posjednika, ali ukрупnjavanje poseda uvek omogućava i nekome sa strane da lakše kontroliše celokupnu poljoprivredu. Veliki lakše dolaze do većih tržišta, a manjima su ostavljene, da tako kaćem, mrvice, oni teško mogu dalje od pijaca i kvantaša iako često maju priličnu kvalitetnu robu, objašnjava Ilija Andrić. - Takođe, jedna od zamerki koju ćete često u Buđanovcima čuti, odnosi se na stalne subvencije stranim ulagaćima po radnom mestu. Poljoprivrednici jako dobro mogu da vide da veći deo tih firmi posluje samo dok primaju subvencije i sa pravom se pitaju zašto se barem deo tog novca ne preusmeri na razvoj sela.

- Istina je da naša sela nisu propala sama od sebe niti svojom voljom i sasvim je logično da se i obnova mora pomagati. Konkretno, u našem selu gotovo da nema pravih stočara, a imamo sve uslove da se posvetimo ovoj grani i da svojim proizvodima koji jesu kvalitetni

Ilija Andrić

preplavimo tržište. Ali, na žalost, ni to se više ne isplati i ljudi su zaista pucali na onome što im može omogućiti najveći profit. Istini na volju, nije problem ovde samo to što se posao ne isplati godinu, dve ili tri, nego to što za svo to vreme proizvođač nema zalihe koje može da troši, nego je prinuđen da se zaduži. Tu ne pomaže ni veliki atar ni dobra volja. A kuda da idemo i kako da se borimo kada na svoja leđa navalimo i kamate i dugove, pita se Goran Borojević.

- Ako se nešto pod hitno ne uradi, u dogledno vreme u Buđanovcima neće biti života. Društveni život je na niskim granama, ljudi su zatvoreni u svoju muku i ako je nekome zaista stalo da obnovi selo, treba pod hito da zasuče rukave i krene u posao. Poljoprivrednici će mu uvek biti na raspolaganju, zaključuje Andrić.

S. Lapčević

Bolje mali gazda, nego veliki sluga

Na loše stanje u poljoprivredi, žali se i **Ljubiša Rašković** koji pored svojih 11 hektara i u zakupu obrađuje još 13 hektara.

- Čitava porodica je na zemlji i tako čitav život. Trudimo se da opstanemo mada ide teško, jer smo najčešće prepušteni sebi, svom trudi, snalažljivosti i nadi da će se nešto pokrenuti na bolje. Konkretno, pored zemlje, mi imamo i četiri krave i četiri juneta, redovno muzemo i nosimo mleko u seosku mlekarnu, a imamo i oko 60 ovaca pa prodajemo jaganjce.

Mnogima to izgleda veliko, ali nije tako. Prodaja ne ide nešto ali kako kažu bolje mali gazda nego veliki sluga. Od ratarskih kultura, sejemo kukuruz, merkantilnu soju i nešto malo pšenice i lucerke. Velikih problema imamo i sa mehanizacijom koja em je stara, em nije kompletna pa se spomažemo međusobno kako znamo i umemo. Velike nade smo polagali u Novosadski sajam, ali su cene previsoke, tako da će mehanizacija morati da čeka do daljnjeg, isiče Rašković.

RUMA • BRANISLAV RAHAR, ČLAN OPŠTINSKOG VEĆA ZADUŽEN ZA POLJOPRIVREDU

Poljoprivreda je biznis

- Dugo je selo trpelo, ali naši poljoprivrednici i pored svih nedaća kroz koje su prošli imaju jedan kvalitetan i neprocenljiv kapital – zemlju. Potrebno je samo znanja i volje da bi se krenulo napred, jer za to imamo odličnu polaznu osnovu, ističe Branislav Rahar

Nedavno su odbornici rumske Skupštine opštine jednoglasno prihvatili predlog godišnjeg Programa zaštite, uređenja i korišćenja poljoprivrednog opštinskog zemljišta za tekuću godinu koji će, kako ističe **Branislav Rahar**, član Opštinskog veća zadužen za poljoprivredu i jedan od autora Programa, omogućiti da se predstojeća licitacija obavi brže i preciznije.

Plan je sam po sebi složen i dinamičan proces obzirom da se zemlja daje do tri, odnosno do dvadeset godina u zakup. To automatski znači da jedni zakupci izlaze, a drugi ulaze u zakup, što zahteva da se podaci redovno ažuriraju i da se izbacuju precizne informacije oko toga koje su površine slobodne, kog su kvaliteta i koliko ih uopšte ima slobodnih za licitaciju. Takođe, Program je dobar i s toga što se njime konačno prevazilaze razlike koje postoje između stanja na terenu i mapa kojima raspolažemo. Što se tiče izmena na koje je Program morao da obrati pažnju, one su se desile u poslednje dve godine i to zahteva posebnu pažnju. Prva značajna izmena je izuzimanje poljoprivrednog zemljišta u KO Platičevo, na kome je formirano zaštićeno stanište "Bara Trskovača". Ovo stanište je povereno na upravljanje Turističkoj organizaciji opštine Ruma. Ukupna površina parcela koje su izuzete iz postupka izdavanja je oko 170 hektara, sa ciljem da se ovo stanište unapredi i da postane zanimljiva turistička destinacija.

Značaj velikih

- Ja sam mišljenja da u svakoj sredini, u svakoj Opštini mora postojati velika kompanija koja može da povuče male u novi biznis. Sa druge strane, to će doprineti i poboljšanju kvaliteta robe, naročito kada govorimo o voćarstvu. Ako to uspemo da uradimo, možemo se nadati ne samo da će uz Irig i Ruma, posebno njen severni deo postati voćarski kraj, nego i da će doći do udruživanja velikih kao što je slučaj u Italiji i drugim zemljama Evrope jer se tržište stalno povećava. Ovaj Program predstavlja pionirske korake na tom planu i dobar zalag da se konačno otvore nova poglavlja razvoja rumske poljoprivrede, jasan je Branislav Rahar.

Podstrek razvoju voćarstva

Druga promena koja je ovim Programom definisana, odnosi se na činjenicu da se svake godine pre izrade godišnjeg programa prijavljuju stočari po pravu prečeg zakupa.

- Ove godine imamo 1300 hektara planiranih u tu svrhu. Videćemo ovih dana ko će od stočara prihvatiti predloženu cenu, a ko ne, tako da će sve ono što ostane od stočara

Branislav Rahar

shodno Programu biti uključeno u licitacioni fond, objašnjava Rahar: - Krajem maja iduće godine, očekujemo da se prijave za restituciju dovedu do kraja, tako da ćemo tek onda imati jasnu sliku koliko zemlje ostaje u vlasništvu države. Ono što mogu reći to je da imamo sve više interesovanja za davanje zemlje u zakup na 20 godina radi sadnje voćnjaka. U tom smislu „Donera“ kao firma koja je formirana na nekadašnjem zemljištu „Agro Rume“, je svetao primer i biće nosilac voćarstva u Rumi jer se radi o kompaniji koja ima ozbiljne planove koji uključuju izgradnju četiri bloka hladnjača od po tri hiljade tona, kao i proširenje zasada. Jedna od prednosti je i izrađen Plan detaljne regulacije za ovo područje čime će se otvoriti i vrata preko potrebnoj kooperativi koja

Protivgradne rakete

Opština Ruma je, kako ističe Branislav Rahar, donela Odluku o kupovini 24 protivgradne rakete, što bi sa oko 40 postojećih trebalo da bude dovoljno za odbranu od grada ove godine.

- Sektor za vanredne situacije je uputio zahtev svim lokalnim samoupravama da i one finansiraju jedan deo raketa, što smo mi podržali. U našoj opštini postoji 12 protivgradnih stanica, a 24 rakete koje su dopuna, trebale bi da dodatno podignu efikasnost protivgradne zaštite i tako pomognu našim poljoprivrednicima, ističe Rahar, napominjući da nije isključena mogućnost i dodatne nabavke, ukoliko to budu zahtevale vremenske prilike.

će biti od koristi i velikim i malim proizvođačima, a preko koje će se moći nabaviti repromaterijal i omogućiti zajednički nastup na tržištu.

Obnova kroz organsku proizvodnju

Pored novih ideja i vidika, za razvoj poljoprivrede potrebna su, kako napominje Branislav Rahar, i velika ulaganja kojih nema bez pomoći i podrške države. Pa ipak, pre svega

je potrebno uticati na svest ljudi kako bi se selo obnovilo i zauzelo mesto koje mu u agrarnom srpskom društvu pripada.

- Država treba da obezbedi povoljnije kredite, mora da ulaže u nove kadrove, a to podrazumeva ne samo unapređenje života na selu nego i podsticanje mladih da idu na poljoprivredne fakultete i da stečena znanja koriste u unapređivanju sopstvene proizvodnje. Dugo je selo trpelo, ali naši poljoprivrednici i pored svih nedaća kroz koje su prošli imaju jedan kvalitetan i neprocenljiv kapital – zemlju. Potrebno je samo znanja i volje da bi se krenulo napred, jer za to imamo odličnu polaznu osnovu. Dobar primer za to su Grabovci u kojima kompanija „Konimeks trejd“ uzgaja aroniju i čini sve kako bi proširila postojeće kapacitete. Za sada već imaju 14 hektara a pored uzgajanja aronije, Grabovci će postati i centar uzgajanja drugih organskih kultura. Lokalna samouprava je ovaj predlog zdušno podržala jer se slaže u ideji da tamo gde postoje uslovi, treba gajiti pre svega visokoprotivne i konkurentne proizvode, što organska proizvodnja svakako nudi, jasan je Rahar uz naglasak na nadu da će i druga rumska sela i pojedini poljoprivrednici krenuti putem Grabovaca, u kojima je planirana izgradnja pogona za preradu voća isključivo iz sistema organske proizvodnje.

S. Lapčević

ELEMENTARNE NEPOGODE

SUSEK – LUG • POSLEDICE MAJSKE NEPOGODE

Velika šteta na svim usevima

Grad u dva sela beočinske opštine opustošio useve na oko 380 hektara – Ječma ove godine neće biti, a šteta na breskvama, kajsijama i vinovoj lozi kreće se između 80 i 90 odsto

Elementarna nepogoda, praćena jakim gradom u trajanju od dvadesetak minuta i obilnim padavinama (50-60 litara po kvadratu), pogodila je sredinom maja opštinu Beočin. Prema nalazima opštinske Komisije za procenu štete u poljoprivredi, najveće posledice nevremena zabeležene su u Suseku i Lugu, i to na svim usevima, a kreću se u rasponu od 15 odsto do totalne, stoprocentne štete. Sve to će značajno umanjiti prinose u poljoprivredi, kojih kod pojedinih kultura uopšte i neće biti, ocenili su članovi Komisije – **Milan Miljević**, direktor Zemljoradničke zadruge "Susek" i **Jelena Pašćan**, viši stručni saradnik za poljoprivredu u beočinskoj opštini.

Najveće štete od grada zabeležene su u katastarskoj opštini Susek, na potesima: Dumara, Velika međa, Ševinac, Vagan i Gojkara – na ukupno 310 hektara, dok je u k. o. Lug pustoš registrovana na 70 hektara obradivog poljoprivrednog zemljišta. Komisija je obišla veći deo parcela na celoj teritoriji gradom pogođenog područja, vodeći računa da obuhvati sve kulture koje se tamo uzgajaju, ističe Jelena Pašćan.

Šteta od leda i do sto procenata

Nalazi komisije su dosta pesimistični, s obzirom da je šteta pričinjena na svim pregledanim usevima u ova dva beočinska sela.

Tokom obilaska terena, članovi Komisije za procenu štete su utvrdili najveća oštećenja na voćarskim kulturama i vinovoj lozi.

- Usled udara krupnih čestica grada, došlo je do intenzivnog oštećenja lisne mase na vinovoj lozi i do jakih oštećenja na mladim lastarima, koji su izlomljeni, poki-

dani ili imaju rane od udara leda. Procena je da su štete na vinovoj lozi 90 odsto, pa će se posledice oštećenja osetiti i u narednoj vegetaciji. Što se tiče voća, najviše su stradali breskva i kajsija, a šteta iznosi oko 80 odsto. Svi plodovi su pretrpeli mehanička oštećenja, usled čega neće doći do njihovog sazrevanja, već će otpasti, što znači da je prinos u potpunosti izgubljen – prenosi Jelena Pašćan nalaze opštinske komisije.

Najviše stradali vinogradi i vocnjaci

Na ratarskim i povrtarskim kulturama šteta se kreće od 15 do sto odsto, s tim što je najgore prošao ječam. Na njemu je led kompletno omlatio sva zrna, tako da su na biljkama ostali prazni sasušeni klasovi. Pre udara grada, detelina je bila u fazi za kosidbu, ali je led "pokosio" oko 40 odsto lisne mase. Krompir ima oštećenja na listovima, a pošto su pojedine parcele danima bile pod vodom šteta će na ovoj kulturi iznositi između 30 i 40 odsto. Što se

pšenice, tritikala i soje tiče, prinosi će biti umanjeni za oko 30 odsto. Kod pasulja se očekuju prinosi manji za petinu. Procenat oštećenja kod kukuruza i suncokreta zavisice od primenjene agrotehnike, vremena setve i "kondicije biljaka", a u proseku će iznositi 15-20 odsto. Jače i starije biljke, smatraju M. Miljević i J. Pašćan, bolje su podnele nepogodu i već se oporavljaju, dok će na pojedinim parcelama biti i presejavanja.

Dakle, majski grad u Suseku i Lugu načinio je veliku štetu na ukupnoj površini od oko 380 hektara. Usled oštećenja i "stresa", umanjene prinosa kod pojedinih biljaka će se kretati između 15 i sto procenata. U ovim selima neće biti žetve ječma, količine voća i grožđa će biti 80-90 odsto manje od očekivanih, a posledice će se osećati i tokom naredne vegetacije.

Na zahtev Opštinske uprave Beočina, radi što objektivnije i temeljnije procene štete, u obilasku terena su učestvovali savetodavci Poljoprivredne stanice "Novi Sad", dipl. inž. **Aleksandar Pavlović** (ratarstvo i povrtarstvo) i mr **Zoran Novaković** (stočarstvo). **D. P.**

Opera[®]

Proizvod sa
AgCelence[®] efektom.

Vrhunski fungicid za
šećernu repu i kukuruz.

Proizvodi AgCelence[®] ne obezbeđuju samo
zaštitu biljke od bolesti, oni pružaju dodatne
prednosti:

- ✓ povećan prinos
- ✓ povećanu otpornost na stres
- ✓ bolji kvalitet proizvoda
- ✓ povećanu efikasnost proizvodnje

BASF Srbija d.o.o. 11070 Novi Beograd, Omladinskih brigada 90b
tel: 011/ 30 93 400; fax: 011/ 30 93 423 www.agro.basf.rs

 BASF
The Chemical Company

SREMSKA MITROVICA I ERDEVIK • SVE SPREMNO ZA "SREMSKU KULENIJADU"

U zagrljaju kulena i vina

Ovo je moto poznate manifestacije koja promoviše i slavi najvredniji i najkvaliteniji proizvod od svinjskog mesa - kulen

Sremska privredna komora u saradnji sa Mesnom zajednicom Erdevik, Opštinom Šid i Privrednom komorom Vojvodine, organizuje 14. "Sremsku kulenijadu" 1. juna u Erdeviku. O ovoj značajnoj manifestaciji razgovarali smo sa **Zoranom Karalić**, sekretarom za trgovinu i turizam Sremske privredne komora i članom Organizacionog odbora manifestacije, koja u prvi plan ističe značaj jedne ovakve manifestacije.

Zorana Karalić, član Organizacionog odbora manifestacije

Ideja nam je da kroz kulen, kao najkvalitetniji i najatraktivniji proizvod od svinjskog mesa, okupimo proizvođače, distributere i ljubitelje kulena kao i sve poslovne ljude iz čitave republike, distributere i ljubitelje kulena kao i sve poslovne ljude iz čitave republike...

"Sremska kulenijada" će se i ove godine održati u centru Erdevika, na prostoru seoskog parka, veličine dva hektara, koji se za tu priliku, preuredi u mesto za više od 100 reklamnih i prodajnih štandova. Tu će se, pored kulena degustirati i proizvodi koji idu uz kulen - vino, šunka, sir, hleb, rakija,...

Privlačnost ove manifestacije posebno se ogleda u zanimljivom celodnevnom kulturno-umetničkom programu, dobrom provodu, ljubaznim

domaćinima i povoljnim cenama proizvoda, dodaje naša sagovornica.

Predaja kulenova za takmičenje izvršena je, prema programu, 29. i 30. maja u veterinarskim stanicama ovlašćenim za prijem uzoraka u Šidu, Erdeviku, Kuzminu, Sremkoj Mitrovici.

Ocenjivanje kvaliteta kulena izvršice se na šest njegovih svojstava: spoljašni izgled, izgled preseka, čvrstoća, boja, ukus i miris. Ovaj posao obaviće tročlana stručna komisija u sastavu: dr **Ilija Vuković** - predsednik, **Radoljub Tadić**, član i **Milenko Perić** član

Organizatori su se pobrinuli za vredna nagrade. Nagrada za osvojeno prvo mesto po kategorijama, kulen u prirodnom i veštačkom omotaču, biće zlatnik od pet grama, za drugo mesto zlatnik od tri grama a za treće mesto zlatnik od dva grama - dodala je Zorana Karalić.

Proglašenje rezultata, dodala diploma i nagrada najboljim proizvođačima kulena je 1. juna u 10,30 časova na centralnoj bini ispred Mesne zajednice Erdevik.

Pored kulena svi posetioci će moći da degustiraju ili kupe i druge domaće sremske proizvode kao što su šunka, slanina, čvarci, vino, sir, med, rakija, ali i da uživaju u kulturno-zabavnom programu i prirodnim lepotama Erdevika.

S.Đ.

Sa prethodne kulenijade u Erdeviku

Satnica

Nakon što zainteresovani za učestvovanje u "Sremskoj kulenijadi" predaju svoje proizvode, prema programu manifestacije 31. maja, od 10 do 18 sati, sledi ocenjivanje kvaliteta primljenih kulenova.

Na sam dan održavanja "Sremske kulenijade" 1. juna, u Erdeviku, od 9 do 19 sati, predstaviće se proizvođači hrane i pića, a otvaranje "Sremske kulenijade" je od 10 do 10,30 sati. Proglašenje rezultata takmičenja je nakon toga odnosno

od 10,30 do 11 sati, a potom će uslediti izložba ocenjenih kulenova. Uporedo sa izložbom je zabavno - kulturno-umetnički program koji će trajati do 19 sati. Za 1. jun, od 21 sat, u Erdeviku je zakazan koncert iznenađenja.

Moja zemlja, zlata vredna!

Rok otplate:
do 7 godina,
fiksna nominalna
kamatna stopa:
6,95%*

*Posebni uslovi
(rok otplate do 7 godina
uz fiksnu nominalnu
kamatnu stopu 6,95, EKS od 7,4%)
važe samo za zahteve podnete
od 18.05. do 01.06.2013. godine

KomBank Agrar krediti

- za novu poljoprivrednu mehanizaciju i opremu
- za polovnu poljoprivrednu mehanizaciju i opremu, starosti do 5 godina

KOMERCIJALNA BANKA
Meni najbliža

www.kombank.com; kontakt centar 011 20 18 600 i 0700 800 900; kontakt.centar@kombank.com

Stanje na usevima i u zasadima

SREMSKA MITROVICA: Tripsi u plastičkoj proizvodnji

Na teritoriji RC Sremska Mitrovica u plastičkoj proizvodnji krastavca ustanovljeno je prisustvo tripsa na cvetu i listovima biljaka.

Preporučuje se primena insekticida registrovanog u proizvodnji krastavca sa malom karencom (3 dana) preparat je na bazi a.m. spinosad Laser 240 SC u konc. 0,008-0,01%

SREMSKA MITROVICA - RUMA: Venturia inaequalis

Od 22.05. do 27.05. na AMS koje su postavljene u zasadu jabuke RC Sremska Mitrovica, registrovane su dve jake infekcije gljivom prouzročivačem krastavosti lista i ploda jabuke i jedna infekcija srednjeg stepena razvoja.

Infekcije su ostvarene
1. 22.05. u 03.00h uslovi za razvoj infekcije slabog stepena a u 7.00 h istog dana uslovi za razvoj jake infekcije koji traju sve do 24.05. u 11.00h

2. 24.05.2013 u 22.00h ostvareni uslovi za razvoj lake infekcije a 25.05. u 9.00 h razvoj jake infekcije i traju do 25.05. u 11.00 h

3. 26.05. u 9.00 h ostvarena laka infekcija a zatim srednja u 16.00 koja je trajala sve do 27.05. u 12 h.

Pregledom i izdvajanjem peritecija ustanovljena je dozrelost 100% od 21.05.2013 i ispražnjenost 97,65% kao što se vidi u tabeli 1.

Datum pregleda	% dozrelosti peritecija	% ispražnjenosti peritecija
21.02.	/	/
27.02.	3,6	/
07.03.	12,3	/
13.03.	31,1	/
27.03.	46,25	/
03.04.	49,47	/
11.04.	70,80	/
18.04.	85,7	1,20
26.04.	93,12	10,07
03.05.	95,3	17,3
10.05.	99,0	42
15.05.	99,3	66
21.05.	100	84
27.05.	100	97,65

tabela 1.

Na lokalitetima **Novi Slankamen i Irig/Kudoš** u periodu od 21. do 24.5. ostvareni su uslovi za infekciju od *Venturia inaequalis* u dva navrata. Bez obzira na kraće prekide u vlaženju (23.-24.5.), zbog visoke relativne vlažnosti vazduha i pada temperature list ostaje dugo vlažan po prestanku padavina, te su ostvareni uslovi za jake infekcije na ovim lokalitetima.

Lokalitet Novi Slankamen

- 21.5. (22h) - 22.5. (9h): 6 l kiše, dužina vlaženja lista 10,92 sati, srednja dnevna temperatura 13,73°C (**laka infekcija**)

- 23.5. (1h) - 24.5. (10h): 8,8 l kiše, dužina vlaženja lista 26,33

sati, srednjadnevna temperatura 11,83°C (**jaka infekcija**)

Ako je od prethodnog tretmana prošlo više od 5 dana, preporučuje se kombinacija preventivnih i kurativnih preparata.

Lokalitet Irig/Kudoš

1. 21.5. (21h) - 22.5. (10h): 9,2 l kiše, dužina vlaženja lista 13 sati, srednja dnevna temperatura 14,11°C. (**srednje jaka infekcija**)

2. 23.5. (00h) - 24.5. (10h): 21,2 l kiše, dužina vlaženja lista 27,92 sati, srednja dnevna temperatura 12,19°C (**jaka infekcija**)

S obzirom na obilne padavine (30 l) ukoliko je i urađen tretman

Prisustvo tripsa na listu krastavca

pre ovog perioda, došlo je do spiranja depozita fungicida.

Pošto se najavljuju padavine, preporučuje se primena kombinacije preventivnih i kurativnih preparata.

Preventivni preparati:

- (a.m. ditionon) Delan 700 WG 0,05%

- (a.m. hlorotalonil) Dakoflo 720 SC 0,2%

- (a.m. metiram) Polyram-DF 0,2%

Kurativni preparati:

- (a.m. fenbukonazol) Indar 5 EW 0,9 l/ha

- (a.m. pirimetanil + flukvinkonazol) Clarinet 0,15%

- (a.m. difenokonazol) Score 250 - EC 0,03%

- (a.m. flusilazol) Punch 40-EC 0,005% ili Olymp 10EW 0,024%

Dodati neki od fungicida za suzbijanje pepelnice:

Topas 100-EC (penkonazol) 0,025% ili

Systhane 12-E (miklobutanil) 0,025%

Na istim lokalitetima se prati i biologija **jabukinog smotavca**. Vizuelnim pregledom se uočavaju pojedinačna sveža jaja, jaja sa crvenim oreolom i crnom glavom (pred piljenje). Suma temperatura od biofixa za **Irig/Kudoš** iznosi 241,67 ddc a za **Novi Slankamen** 261,16 ddc. U toku je kritičan period polaganja i piljenja jaja. U ovom trenutku prema izlazu iz modela imamo 83-88% leta prve generacije i 40-50% ispiljenih larvi.

Navedenim fungicidima za suzbijanje čađave krastavosti i pepelnice dodati insekticid u cilju suzbijanja jabukinog smotavca (npr. Nurell D (a.m. hlorpirifos + cipermetrin) 0,1-0,15%).

SAJAM • NA ŠTANDU FIRME "MILUROVIĆ KOMERC"

"Kubota" - vrh poljoprivredne mehanizacije

- Ozbiljniji kupci dolaze nam već na sajmu. To su velike firme i kombinati koji su prepoznali u našoj firmi kvalitet brendova koje prodajemo i servis koji pružamo - kaže Dušan Milurović

Na Poljoprivrednom sajmu u Novom Sadu, ekipa "Sremske poljoprivrede" posetila je i štand kompanije "Milurović komerc" iz Ugrinovaca. Ova renomirana firma prepoznatljiva je pre svega po brendu japanskih "Kubota" traktora. Direktor kompanije, Dušan Milurović, upoznao nas je sa tim kakvo je bilo interesovanje za brendove koje zastupa njegova firma.

Kako ste zadovoljni ovogodišnjom posetom i prodajom na sajmu?

- Što se tiče sajamske posete mogu reći da je na nivou od prošle godine. Očekivanja za neku ozbiljniju prodaju su tek juli i avgust, posle žetve, kada poljoprivrednici vide šta će biti sa kukuruzom i ostalim kulturama. Situacija sa usevima je za sada odlična, što nas raduje.

Ko su Vaši kupci?

- Ozbiljniji kupci dolaze nam već na sajmu. To su velike firme i kombinati koji su prepoznali u našoj firmi kvalitet brendova koje prodajemo i servis koji pružamo.

Sa kojim novitetima je "Kubota" izašla ove godine na sajmu?

Dušan Milurović u razgovoru sa kupcem Zoranom Tomićem iz Slankamena

- "Kubota" je izbacila četiri modela, Grand seriju i M seriju. U toj seriji vidimo mnogo zadovoljnih kupaca. Prodali smo nekoliko iz ove serije traktora i dogovorili isporuke u narednom periodu.

Poslednjih godina voćarski traktori "Kubota" su najzastupljeniji u Srbiji. Da li se taj trend nastavlja?

- Što se tiče voćarskih traktora osvojili smo tržište u Srbiji sa traktorima "Kubota", i kod ozbiljnih proizvođača smo najzastupljeniji. "Kubota" voćarski traktori trenutno rade oko 700 hektara voćnjaka. "Rudnap agrar" ima 120 hektara, "Atos Fructum" 65 hektara voća, "Donera" koja radi 120 hektara pod voćem, u Jasku isto imamo traktore u dva voćnjaka, u Slankamenu također. Naši traktori su i u Riđici u jed-

Detalj sa štanda firme "Milurović komerc"

nom od najozbiljnijih voćnjaka kod Pavla Bajkovića koji radi 60 hektara jabuka. U Titelu je "Čirić agrar" sad uzeo pet atomizera, a pregovaramo i za "Kubota" traktore, tako da sve ide u dobrom pravcu - rekao je Dušan Milurović.

U razgovoru sa Dušanom Milurovićem zatekli smo i Zorana Tomića, poljoprivrednika iz Slankamena,

koji već poseduje "Kubota" voćarski traktor sa kojim obrađuje oko osam hektara jabuke, šljive i breskve. Kako saznajemo od Tomića, pre-zadovoljan je japanskim voćarskim traktorom "Kubota", i svima koji se bave voćarskom proizvodnjom preporučuje ovaj traktor "voćarac".

D. Č.

KOMPANIJA "KWS SRBIJA" OBELEŽILA 10 GODINA RADA

Brend sa kojim se razvija poljoprivreda

- Ove godine smo uspjeli da na najosetljivije tržište semenske robe za nas, a to je Nemačka, pošaljemo gotov proizvod, da spakujemo vreću na kojoj je bio znak naših sertifikata iz Srbije i to je za nas vrhunac našeg rada i dokaz da je ono što mi radimo ovde kvalitetno - rekao je Suad Kumbarić

Na 80. međunarodnom poljoprivrednom sajmu u Novom Sadu, kompanija "KWS Srbija" d.o.o. iz Novog Beograda obeležila je 10 godina rada u Srbiji, što je zasnovano na tradiciji koju kompanija "KWS" ima sa 150 godina u svetu.

Kantri menadžer za kukuruz i uljane kulture, **Suad Kumbarić**, pozdravio je i zahvalio se svim predstavnicima medija koji su izveštavajući o radu kompanije sve vreme bili sa "KWS"-om, a potom i predstavio kompaniju.

Suad Kumbarić

"Brzo rastemo - rastimo zajedno"

"KWS" je i dalje jedina nezavisna semenska kuća, koja nije u koliziji sa pesticidima i ostalim proizvodima. "KWS" se bavi isključivo proizvodnjom semena. I dalje pripadamo vlasničkoj strukturi nekoliko porodica, i nalazimo se na slobodnom tržištu akcija gde je moguće kupiti akcije "KWS"-a, tako da i sami možete kupiti akcije "KWS"-a za koje sa ponosom mogu da kažem da su stalno rastuće.

Firma je osnovana pre 150 godina, i centrala se danas nalazi u Einbecku, na severu Nemačke u Donjoj Saksiji. Prisutni smo u preko 70 zemalja širom sveta. Novo je da smo otvorili "KWS" i kupili dve selekcionne kuće u Brazilu. Naša paleta dosadašnjih konvencionalnih hibrida sada je povećana i za tropske hibride. U našoj firmi radi oko 4.000 ljudi, od toga su jedna trećina isključivo naučnici koji se bave novim ispitivanjima, novim hibridima, novim sortama, novim trendovima, a sa ponosom kažem da se preko 20% od novostvorene vrednosti naše firme vraća u razvoj, što je jedno od osnovnih snaga za dalji razvoj.

Pre 10 godina gospodin Ferenc Šmit i ja smo dobili pravo da osnujemo firmu u Srbiji. Osim gospodina Ferenc Šmita sa nama je bio Tihomir Gujanić. I pre te 2003. godine imali smo prvu pres konferenciju na Novosadskom sajmu. On i ja smo imali veru da ćemo uspeti. Danas "KWS" ima 30 zaposlenih, a svi zaposleni su visoko obrazovani. Od strane "KWS"-a su 2003. godine bile prisutne samo sorte šećerne repe, a od tada do danas smo doneli preko 50 hibrida kukuruza, preko 20 hibrida suncokreta, stotinak sorti šećerne repe, uljane repice. Sa razvojem bioobnovljivih izvora energije naša kompanije je prepoznala u Nemačkoj pre sedam-osam godina da će sirak postati vrlo bitan. Mislim da smo prvi koji smo došli sa sirkom u Srbiju. Pre tri godine smo došli i sa pšenicom sa kojom zauzimamo vrlo ozbiljan deo

tržišta, a takođe tu su i hibridne raži.

Mi smo 2003. godine imali jedan hibrid kukuruza i četiri-pet sorti repe registrovane pred sortnom komisijom, a do danas mnogi od vas su čuli razne kampanje za razne hibride i sorte, dobijali smo nagrade i pehare i na ovom sajmu. Danas, 2013. godine tim od 30 ljudi sa proizvodnjom od 2.500 hektara kukuruza, 500 hektara suncokreta namenjeno 60-70% izvozu sigurno sa ponosom nosi znak naše firme. Ovom prilikom bih se zahvalio svim našim zaposlenima jer bez njih sigurno ne bi dovede došli sami. Takođe bih se zahvalio agenciji "Mediacom" koja je od početka sa nama i koja je verovala u nas i pomagala nam da naš brend dobije mesto koje trenutno ima na tržištu, da sve naše novosti i sve ono što mi proizvodimo i plasiramo, dođe u pravo vreme i na pravo mesto i da sve informacije budu kvalitetno podeljene.

"KWS" je druga firma u Evropi u odnosu na zemlje koje pripadaju EU. Ima najbrži rast u odnosu na sve druge kompanije, govoreći o kukuruzu. Ono što je naša kompanija poslednjih 10 godina uradila u Evropi je taj brzi rast i moto naše zadnje kampanje je bio "Brzo rastemo - rastimo zajedno". Mi smo zauzeli nekih 7-8% tržišta kukuruza, 24% tržišta suncokreta, 50% uljane repice i sa sirkom držimo više od 80% tržišta uz Srbiju. Prvi smo u silažnom kukuruzu sa hibridom Mikado. Naš hibrid Kermess prošle godine je bio sa skoro 5% na teritoriji Vojvodine.

Sigurno se priključujemo trci za IMI hibride u suncokretu. Za sledeću godinu ćemo imati i mi jedan ili dva hibrida suncokreta u ovoj grupi hibrida. Ove godine smo u sortnu komisiju za kukuruz predali 17 novih hibrida kukuruza iz ranijih grupa zrenja, jer je poslednjih pet godina trend da se povlačimo prema ranijim FAO grupa-

Predstavnici kompanije "KWS" na pres konferenciji

ma zrenja. Povećavamo proizvodne površine. Ove godine smo uspjeli da na najosetljivije tržište semenske robe za nas, a to je Nemačka, pošaljemo gotov proizvod, da spakujemo vreću na kojoj je bio znak naših sertifikata iz Srbije i to je za nas vrhunac našeg rada i dokaz da je ono što mi radimo ovde kvalitetno. Dobili smo poverenje da od sledeće 2014. godine otvorimo selekcionu stanicu, odnosno stanicu za istraživanje, a jedan naš kolega prelazi u istraživački rad. Ono što mi budemo dobili kao rezultate u toj stanici će sigurno biti dobro i poželjno za naše krajnje potrošače.

Krajnji potrošači su merilo svega i ovim putem se zahvaljujem svima koji koriste naše seme i koji imaju poverenja da rade proizvodnju zajedno sa nama, jer "brzo rastemo", i mislim da

Štand "KWS"-a na Poljoprivrednom sajmu

je to ono što treba i drugi da prepoznaju - rekao je Kumbarić.

Prvenstveno pomoći proizvođačima

"KWS" je svih ovih godina bio prepoznatljiv po uvođenju novih tehnologija i o tome, što se tiče šećerne repe i pšenice, govorio je Ferenc Šmit, kantri menadžer šećerne repe.

- Sa prvom šećeranom koja je

stupljeni sa 37% šećerne repe.

U proizvodnju ALS hibrida ulazimo sa kompanijom "Bayer CropScience". Priznavanje tih hibrida je već počelo, u Novom Sadu se radi na tome, a za tri godine ćemo ih ponuditi tržištu. Pored toga imamo 1.000 hektara umnožavanja pšenice. Tu isto sarađujemo sa kompanijom "Bayer". Želimo da ponudimo izvanredne proizvode našim proizvođačima kako bi poboljšali rezultate u prinosima sa pšenicom - naglasio je Ferenc Šmit.

Lokalna proizvodnja za podršku proizvođačima

U regionu jugoistočne Evrope, i u Srbiji kao delu tog regiona, i o trenutnom stanju na tržištu kukuruza u jugoistočnoj Evropi, govorio je gospodin Christian Gaisböck, regionalni direktor sektora kukuruza za jugoistočnu Evropu "KWS"-a.

- Kada govorimo o jugoistočnom regionu Evrope govorimo o Srbiji, Hrvatskoj, Rumuniji, Mađarskoj i Bugarskoj, govorimo takođe i o području od oko 576.000 km² sa populacijom većom od 55 miliona ljudi. Kukuruz je zastupljen na 4.963.480 hektara, suncokret na 2.646.180, a uljana repica na 719.000 hektara. U ovom jugoistočnom delu Evrope mi imamo 128 zaposlenih, a u periodu 2011-2012. godine prodali smo 526.941 setvenih jedinica kukuruza, 48.016 suncokreta i 58.586 uljane repice. Vrlo nam je značajno umnožavanje kukuruza, a u Srbiji on je zastupljen na površini od 1.860 hektara, u Mađarskoj sa 924, a u Rumuniji 3.380 hektara. U Mađarskoj držimo 5% tržišta kukuruza, 2,2% suncokreta i uljane repice 13,4%. Što se tiče Rumunije kada je u pitanju kukuruz u 2011-2012. godini udeo na tržištu je 12,8%, suncokret 3,5% i uljana repica 22,8%. Vrlo stabilan razvoj može se primetiti u Bugarskoj gde je kukuruz zastupljen 9,8%, suncokret 3,1% i uljana repica 13%. U Hrvatskoj kukuruz ima 8,9% udeo na tržištu, suncokret 19,4% i uljana repica 73,2%.

Nakon 10 godina našeg postojanja u Srbiji sa kukuruzom držimo 7% tržišta,

suncokret 24,4%, a uljana repica je zastupljena preko 50%. Naša namera je da u narednih pet godina razvijemo tržište na 15%, što se tiče kukuruza.

Ovaj naš ambiciozan plan da mi rastemo i da naš udeo na tržištu kukuruza bude 15% zahteva jedan vrlo ozbiljan pristup i odgovore na vrlo ozbiljna pitanja. Ono što mi planiramo jeste da napravimo prvo jedan konkurentan portfolio, da napravimo lokalnu proizvodnju, da se ta semena proizvode pod lokalnim uslovima i strukturom i, naravno, da damo podršku našim proizvođačima - rekao je Christian Gaisböck.

Uspešni zahvaljujući novim tehnologijama

O šećernoj repi kao kulturi za svetsko tržište, u kojem je "KWS" lider u Evropi po prodaji šećerne repe, govorio je **Claus Hoeck**, regionalni direktor sektora šećerne repe centralne i jugoistočne Evrope, koji je svih 10 godina "KWS"-a u Srbiji prisutan na našem terenu.

- Ponosni smo na to što smo uspjeli da ovu kompaniju razvijemo na nivou na kojem je sada. Kada je u pitanju šećerna repa na svetskom nivou vodeća kompanije je "KWS". Mi još uvek imamo jako dobar posao u Nemačkoj, ali više od 75% ovog biznisa se radi van Nemačke. Jako nam je bitna Evropa, ali za našu kompaniju je vrlo važna i Severna Amerika.

Mnogo godina šećerna repa je bila najvažniji proizvod "KWS"-a, ali u zadnjih deset godina kukuruz je preuzeo to vodstvo. Takođe imamo jako dobar biznis sa žitaricama. Od kad smo u Srbiji počeli prodaju sa žitaricama imamo jako dobre i raznovrsne pšenice.

U poređenju sa ostalim kompanijama "KWS" je na četvrtom mestu i malo smo iza američkih gigantata "Monsanto" i "Pioneer", ali svake godine smo sve bolji. Ove godine ćemo imati preko milijardu evra prometa. U Evropi smo na trećem mestu, a za ovaj naš razvitak i uspeh možemo da zahvalimo novim tehnologijama u koje smo investirali sa preko 120 miliona evra - istakao je **Claus Hoeck**.

D. Čosić

Navodnjavanje voćaka

Prof. dr Zoran Keserović
Poljoprivredni fakultet, Novi Sad
Departman za voćarstvo, vinogradarstvo, hortikulturu
i pejzažnu arhitekturu

Ukoliko se žele redovni i stabilni prinosi, zasade u rodu treba zalivati. Vreme navodnjavanja zavisi od količine i rasporeda padavina. Prvo navodnjavanje se obično vrši u vreme cvetanja jer ono podspešuje oplodnju i vegetativni razvoj voćaka. U principu više se navodnjavaju jabučaste voćne vrste nego koštičave

Ovo je veoma značajna mera pogotovo za rejone gde količina padavina ne prelazi 600 mm. Na peskovitim, vetrovitim i južnim položajima potrebe za vodom su veće nego na strukturnim zemljištima i severnim ekspozicijama. U svim našim voćarskim rejonima da bi se postizali redovni i visoki prinosi, neophodno je navodnjavanje. Tek zasađene voćke, posebno ako je to urađeno kasno u proleće, treba zaliti sa oko 10 l vode. Ukoliko posle sadnje nastupi sušniji period, treba izvesti još 2-3 zalivanja. Mlade voćke mogu se zalivati do kraja jula, kasnije treba izbegavati da se ne bi izazvao sekundarni porast.

Drugo navodnjavanje se obično izvodi neposredno pred junsko opadanje plodova. Ukoliko u kruni ima jako puno zametnutih plodova jabuke, ovo navodnjavanje treba smanjiti ili pak izostaviti, a ukoliko ima umereno plodova, ono mora biti obavezno. Treće navodnjavanje se izvodi u vreme obrazovanja rodni pupoljaka i u vreme razvitka plodova i to obično u julu i avgustu na 20-30 dana pre berbe...

Ukoliko se žele redovni i stabilni prinosi, zasade u rodu treba zalivati. Vreme navodnjavanja zavisi od količine i rasporeda padavina. Prvo navodnjavanje se obično vrši u vreme cvetanja jer ono podspešuje oplodnju i vegetativni razvoj voćaka. U principu više se navodnjavaju jabučaste voćne vrste nego koštičave. U poslednje vreme se došlo do saznanja da su za postizanje redovnih prinosa kasnije i smanjenje sušenja neophodna bar dva na-

vodnjavanja. Drugo navodnjavanje se obično izvodi neposredno pred junsko opadanje plodova. Ukoliko u kruni ima jako puno zametnutih plodova jabuke, ovo navodnjavanje treba smanjiti ili pak izostaviti, a ukoliko ima umereno plodova, ono mora biti obavezno. Treće navodnjavanje se izvodi u vreme obrazovanja rodni pupoljaka i u vreme razvitka plodova i to obično u julu i avgustu na 20-30 dana pre berbe. Ovo navodnjavanje je veoma važno, pogotovo ako je sušni period (a obično jeste), jer se tada troši jako mnogo vode na plodove i diferenciranje cvetnih začetaka. Ovde treba paziti da se prevelike količine vode ne dodaju na početku obrazovanja cvetnih začetaka. Količina vode koja se dodaje u svakom terminu navodnjavanja obično iznosi 30-60 mm.

Kod nas se najčešće primenjuju sledeći načini navodnjavanja: navodnjavanje brazdama, potapanjem, kišenjem, kapanjem (slika 105) i mikrorasprskivačima. Koji će se način navodnjavanja primeniti, zavisi od nagiba terena, tipa zemljišta, finansijskih sredstava itd. Navodnjavanje brazdama se primenjuje na blago nagnutim terenima gde se prvo u redovima otvaraju brazde i vrši navodnjavanje, a kasnije se brazde zatrpavaju. Navodnjavanje veštačkom kišom se kod nas najčešće primenjuje i tu se koriste stacionarni, polustacionarni i pokretni sistemi. Navodnjavanje kap po kap se primenjuje u onim rejonima gde je isparavanje veliko a vode za zalivanje malo. Da bi ovaj sistem funkcionisao voda mora biti apsolutno čista, tj. moraju biti ugrađeni filteri za prečišćavanje vode. U poslednje vreme umesto kapaljki se koriste mikrorasprskivači, što je daleko bolje rešenje.

POMOTEHNIČKE MERE ZA OTKLANJANJE NERODNOSTI I ALTERNATIVNOG RAĐANJA VOĆAKA

Dešava se da pojedinačna stabla ili celi voćni zasadi ne rađaju, slabo

Slika 105, Sistem navodnjavanja „kap po kap“, Mala Rementa, 2008. (Foto: Z. Keserović)

rađaju ili alternativno. Uzroci nerodnosti voćaka su različiti: nepovoljni prirodni uslovi, nepovoljan izbor sorti, nepodesan izbor sorti oprašivača, preduboka sadnja, preterana bujnost itd. U slučaju pogrešnog izbora položaja nedostaci se teško otklanjaju. U slučaju pogrešnog izbora oprašivača problem se rešava prekalempljivanjem određenog broja stabala podesnim sortama oprašivača. Preduboko posađene voćke slabo rađaju, pogotovo ako su teška zemljišta. U tom slučaju treba oko svake voćke otkopati zemlju u vidu levka ili činije sve do korenovog vrata.

Kod nas je česta pojava nerodnosti voćaka zbog prevelike bujnosti. Ovako bujne voćke mogu radati ako

Za prstenovanje grana se koristi tehnika zatezanja žice oko grana, gde se zatezanjem žice oko grana ona blago useca u tkivo kore. Ovom pomotehničkom merom se zadržavaju hranljive materije u kruni, čime se rodne grančice bolje snabdevaju hranivima i time je bolje njihovo diferenciranje.

im se smanji bujnost. To se može postići prstenovanjem debla ili ramenih grana, paranjem kore debla ili savijanjem grana.

Prstenovanje debla ili ramenih grana

Ovo je stara pomotehnička mera pomoću koje se usporava bujnost voćaka, pogotovo kod jabuke i kruške. Prstenovanje se vrši na deblu ili ramenim granama. Na deblu se oko 10 cm ispod prve rame grane ili na ramenim granama pri osnovi izreže kora u vidu prstena sve do drveta 0,5-1 cm, u zavisnosti od prečnika debla, odnosno ramenih grana. Obavlja se u prvoj polovini maja, oko šest nedelja pre početka diferenciranja cvetnih začetaka u pupoljcima. Isecanje kore može se izvesti i u vidu spiralnog prstena (slika 106), što se smatra manje rizičnim od kružnog isecanja.

Za prstenovanje grana se koristi tehnika zatezanja žice oko grana, gde se zatezanjem žice oko grana ona blago useca u tkivo kore.

Ovom pomotehničkom merom se zadržavaju hranljive materije u kruni, čime se rodne grančice bolje

snabdevaju hranivima i time je bolje njihovo diferenciranje.

Kod izrazito bujnih stabala umesto prstenovanja debla koristi se elastični čelični lim ili deblja guma (slika 107). Ovi pojasevi se stavljaju na sredinu ili dno debla i posle kretanja vegetacije najkasnije do početka maja. Preko postavljenog lima zatežu se dva reda žice, čime se vrši pričvršćivanje lima uz koru debla. Lim se zadržava na deblu više godina i kada stablo počinje redovnije da rađa, on se skida. Ovom merom se zadržavaju ugljeni hidrati u kruni i smanjuje njihovo premeštanje u korenov sistem što utiče na smanjenje bujnosti i pojačano obrazovanje cvetnih začetaka. Obično se iznad lima stvara zadebljanje koje i kasnije pozitivno deluje na bujnost.

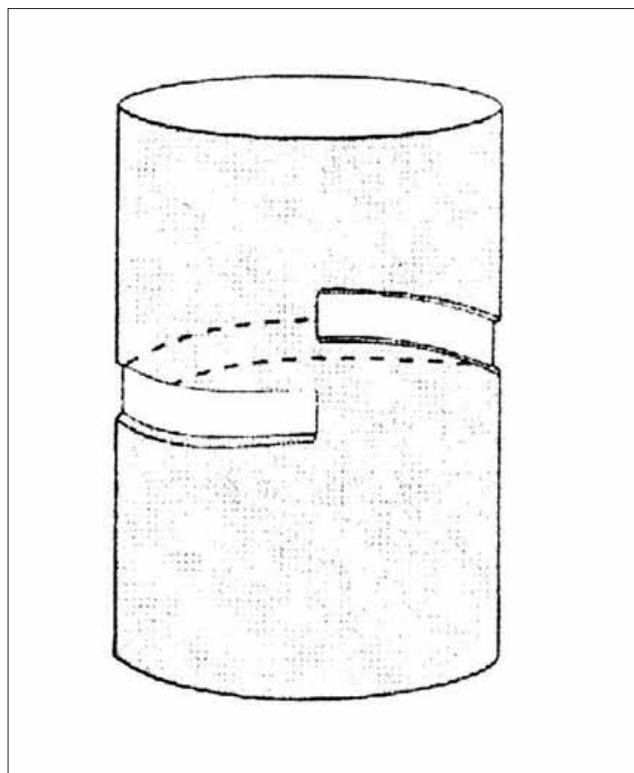
Paranje kore debla

Dešava se da deblu zaostaje u porastu u odnosu na krunu stabla jer se na deblu stvara deblji sloj plutastog tkiva koje otežava sekundarno debljanje tkiva drveta debla. Da bi se otklonila ta razlika u porastu debla i krune, prave se rezovi voćarskim ili kalemarskim nožem duž debla. Rezom se zaseca tkivo kore i plute nekoliko puta do drveta 25-30 cm dužine, počev od osnove skeletnih grana pa naniže. Na ovaj način se olakšava porast debla.

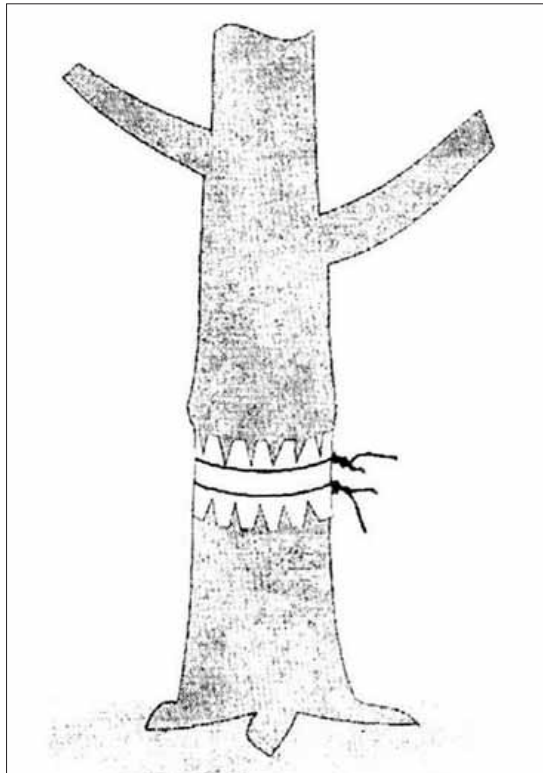
Savijanje grana

Ovo je takođe jedna dobra pomotehnička mera, pomoću koje se smanjuje bujnost i uspostavlja brža rodnost voćaka. Savijanje se izvodi tako što se prvo jače a zatim i slabije grane savijaju i vezuju za niže grane. Grane se mogu savijati i pomoću vrećica napunjenih peskom ili zemljom ili vezivanjem kamenja, betonskih delova ili gvožđa za grane.

Iz knjige: "Proizvodnja voća i grožđa na malim površinama"

Slika 106, zasecanje kore u vidu spiralnog prstena (Lučić i sar. 1996)

Slika 107, Prstenovanje debla pomoću čeličnog lima ili debljih guma, (Lučić i sar. 1996)

Prelomni mesec u godini

Iako „dvotrećinski“ pripada proleću, jun se smatra letnjim mesecom – kažu klimatolozi i meteorolozi. Ove godine na našim geografskim širinama leto kalendarski i astronomski počinje 21. juna u 13 sati i 28 minuta. Mnogo je razloga što se jun smatra prelomnim mesecom. Narodni pripovedač kaže da kad naš narod nekoga voli, onda mu tepa i daje imena od milja. Tako jun u narodu nazivaju još: trešnjar, trešnjober, lipanj, (senokos), crvenik, čerešnjar...

Jun je, po pravilu, topliji i sunčaniji od maja. Srednja mesečna temperatura vazduha je za tri-četiri stepena viša nego u maju. Međutim, junske kiše ne treba da nas iznenađuju, jer je u pitanju mesec koji se ubraja u red najkišovitijih! Iako je najispravnije jun smatrati prelaznim periodom između proleća i leta, zabeležene su godine kada je bio najtopliji mesec u godini, ali u pojedinim delovima Srbije je i najkišovitiji u godini. U njemu je i najveći broj dana sa grmljavinom i gradom. Meteorolozi uzroke ovakvom promenljivom vremenu nalaze u povremenom prodoru vlažnog i svežeg vazduha sa Atlantika, što uslovljava poremećaj stabilnosti atmosfere i u nižim slojevima, kao i uslove za stvaranje olujnih oblaka (kumulonimbusa) koji daju jake vetrove, pljuskove i grmljavine, a često i grad.

U polju: Postrna setva

Nastavlja se međuredno kultiviranje kukuruza, krompira, sunco-kreta, soje i drugih useva koji do sada nisu prihranjeni ili slabije izgledaju. Mogu da se seju rani hibridi kukuruza iz grupe zrenja 100, 200 i 300 na površinama koje su zahvatile poplave, pogotovu za silažu, a seje se sirak i ostali usevi kraće vegetacije. U prvoj dekadi juna kosi se grahorica i crvena detelina, te

Ječam

lucerka – drugi otkos za seno. Ona treba kraće da se zadržava u otkosima radi manjeg gubitka lišća i boljeg kvaliteta. U svim našim krajevima početak juna je najpogodniji za košenje livada, jer je trava u cvetanju, a tada je najkvalitetnije seno. U drugoj i trećoj dekadi meseca žanju se ozimi ječam i ranije sorte uljane repice, a koncem meseca često počinju da se žanju ječam, pšenica, raž, tritikale i zob. Postrno se seje kukuruz, soja za zrno ili silažu i zelenišno đubrenje, krmni sirak, sudanska trava, stočni kelj te grašak, boranija i dr. Ovde je vrlo važna brzina obavljanja poslova i što ranija postrna setva kojom se čuvaju i iskoriste rezerve vlage u tlu. Ako se ne seju postrni usevi, strnište treba plitko zaorati (oko 10 cm).

U povrtnjaku: Počinje berba povrća

Jun je mesec nege u proleće posejanih useva i direktne setve, ili setve za proizvodnju preko rasada

jesenjih useva. Takođe je i mesec berbe ranih kupusnjača – kupusa, kelja, karfiola i kelerabe, graška za preradu i mladog krompira. Krajem juna beru se rani paradajz, paprika, boranija, tikvice, vadi luk srebrenjak. Ostalo povrće se neguje, okopava, navodnjava i štiti od bolesti i štetočina. Počinje sadnja kupusnjača za zimsku potrošnju.

Kako brati povrće? Fiziološka zrelost je stepen zrelosti pri kojoj je povrće prikladno za potrošnju ili sveže, ili za preradu. Ona se postiže kad je seme u biljci zrelo, a to znači sposobno za klijanje. Tehnološka i fiziološka zrelost ne moraju se vremenski poklapati, ali se često te dve zrelosti u celosti podudaraju. Takav je slučaj, naprimer, kod paprike namenjene preradi, te paradajza i lubenica. Za utvrđivanje pravilnog roka berbe potrebno je odgovarajuće iskustvo i znanje. Naime, kad se povrće prerano bere, smanjuje se prinos, ali kvalitet je bolji. Za to postoji, naprimer, slučaj kod mahuna, kelerabe i graška. Obratan slučaj je kod paradajza i lubenice, gde zeleni plodovi nisu prikladni za jelo. Velike štete mogu nastati ako se povrće bere suviše kasno. Naime, kasno ubrana salata postaje gorka, krastavac požuti, grašak otvrdne i postane brašnjav, dinje i paradajz omekšaju, te se brzo kvare. Vreme berbe nekih vrsta povrća ovisi i o udaljenosti tržišta. Plodove paradajza i dinja za duži prevoz treba brati poluzrelo, jer dozrevaju tokom transporta.

Kod stoke: Mesec mladunčadi

Ovo je mesec mladunčadi u stočarstvu, jer se u gazdinstvu sada nalaze mlada telad, jagnjad, prasci, pilići... Svima njima treba obezbedi-

ti odgovarajuću hranu. Za preživare je najbolja dobra pašna. Ukoliko krave još nisu osemenjene, treba planirati vreme telenja. ako se domačinstvo bavi proizvodnjom mleka za tržište, a raspolaže sa, naprimer, šest krava, treba planirati da se svaka dva-tri meseca teli po jedna tako da ukupna količina mleka po mesecima bude približno ista. To nije baš jednostavno postići pa vredi posavetovati se sa veterinarom ili stručnjakom Agencije za pružanje stručnih usluga u poljoprivredi.

U voćnjaku i vinogradu: Zelena rezidba mladih voćaka

Voćari u ovom mesecu treba da obave potpunu zaštitu voćaka od raznih bolesti i štetočina, pridržavajući se, svakako, rokova prognozne službe za zaštitu bilja. Voće na pragu berbe – trešnje, jagode, maline i drugo ranozrelo ne sme se prskati. Zemljište u voćnjaku treba održavati čisto, uklanjati korov, obaviti zelenu rezidbu, negovati okalemljene mlade voćke.

Šta stručnjaci savetuju kada je reč o orezivanju mladih voćaka?

Obavlja se prvih godina kako bi im se dao željeni oblik. Prореđivanje se vrši kada je kruna gusta i prilikom njenog oblikovanja. Pretežno se uklanjaju vodopije odsecanjem iz osnove, zatim grane koje se ukrštaju, obolele i lomljene. Starije grane se retko potpuno uklanjaju. Skraćivanje grana primenjuje se na starijim stablima, na mladima sa sporijim prirastom ili u cilju pretvaranja nerodnih u rodne grančice. Orezivanje u toku vegetacije ili zelena rezidba najčešće se primenjuje kod breskve. Cilj je korigovanje oblika krune, kada je ona pregušta ili za vreme suše, da se smanji utrošak vode. Sastoji se u odseca-

nju, potpunom uklanjanju ili skraćivanju letorasta. Obavlja se koncem maja ili tokom juna samo po potrebi jer voćku iscrpljuje.

U mladom vinogradu uklanjaju se površinske žile i kalemi se na zeleno. Uz zelenu rezidbu vezati lastare za kolje (u mladim vinogradima). U rodnom vinogradima obaviti drugo sečenje, prorediti grozdove i bobice za stone sorte i provući lastare između žica. Ako treba, zalivati vinograde.

U vrtu i na okućnici: Letnje orezivanje ruža

Sa smenom godišnjih doba, proleća i leta, nastaje i smena cveća u vrtu. Isovremeno kada počinju cvetati božuri, ruže i većina sezonskog cveća, režu se precvetali cvetovi ukrasnog šiblja, vade lukovice i dvogodišnje cveće. Tulipani, krokusi, narcisi, zumbuli, visibabe i ostale lukovičaste vrste koje cvetaju u rano proleće, ne moraju se svake godine vaditi iz zemlje. Na istom mestu mogu ostati od tri do pet godina i za to vreme razviti krupnu lukovicu koja će dati podmladak. Posle tog perioda vađenje je obavezno kada nadzemni delovi svenu, požute i počnu da se suše. S pojavom prvih cvetova ruža počinje njihovo letnje orezivanje. Sastoji se u redovnom uklanjanju precvetalih cvetova s dva para listova. Rez treba da bude tri do pet milimetara iznad pupoljka. S mnogocvetnih ruža, čiji su cvetovi raspoređeni grupno, u grozdovima, treba ukloniti svaku cvast čim je završeno cvetanje. U ovom mesecu zapaža se bujniji rast i bogatije cvetanje većine kaktusa. S rastom temperature povećavaju se i zahtevi za vodom. Kaktusi se zalivaju u ranim jutarnjim satima.

Prosečno topao jun

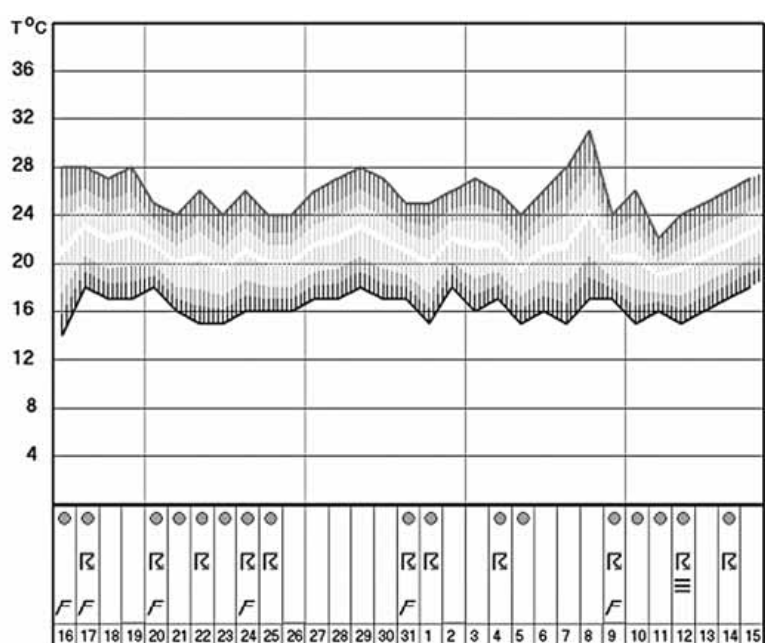
Srednja minimalna temperatura vazduha u junu imaće vrednosti u granicama višegodišnjeg proseka, pri čemu će njena vrednost u proseku biti viša za oko 0.3°C u odnosu na višegodišnji prosek. U Beogradu i široj okolini predviđa se vrednost junske srednje minimalne temperature vazduha od 16.0°C. Srednja maksimalna temperatura vazduha u junu biće u granicama višegodišnjeg proseka, sa vrednostima u proseku višim za

oko 0.3°C u odnosu na višegodišnji prosek. U Beogradu i široj okolini srednja maksimalna temperatura vazduha tokom juna biće oko 26.6°C. Srednja količina padavina tokom juna biće u granicama višegodišnjeg proseka sa vrednostima nižim za oko 2 mm na severoistoku i višim za oko 7 mm na jugozapadu Srbije u odnosu na višegodišnji prosek. U Beogradu i široj okolini srednja junska količina padavina iznosiće oko 91 mm.

Najkorisnija pašna

Prognoza vremena do sredine juna

R GRMLJAVINA K KIŠA M MAGLA S SNEG V VETAR F MAKSIMALNA TEMP. - MINIMALNA TEMP.

Promet roba na Produktnoj berzi

od 20. do 24. maja 2013. godine

Najvažnije iz protekle nedelje:

- Pad cena kukuruza
- Stabilna cena pšenice
- Dešavanja na svetskim berzama

Novosadski poljoprivredni sajam je i ovoga puta animirao kompanije iz oblasti agrara da se pojave na ovoj manifestaciji i obnove poslovne kontakte, ali ih je istovremeno na nekoliko dana odvojilo od svojih tekućih poslovnih aktivnosti, što se kao i svake godine odrazilo i na njihovo pojavljivanje na berzanskom tržištu. Rekordno mali promet od svega 492 tona robe je osnovna karakteristika trgovanja u periodu 20.05.-24.05. U odnosu na prethodnu nedelju količinski promet je manji čak 4,6 puta, dok je finansijska vrednost prometa iznosila 11.279.090 dinara, što je 4,9 puta manje nego prethodne nedelje.

Cena pšenice stagnira. Stabilnost na tržištu pšenice je posledica sa jedne strane uravnoteženog domaćeg bilansa proizvodnje, potrošnje i zaliha, a sa druge strane, uzrok tome su svakako i tržišna očekivanja koja idu u pravcu jednog do-

brog prinosa novog roda hlebnog zrna. Cena u protekloj nedelji je iznosila 24,19 din/kg (22,40 bez PDV), što je identično prosečnoj ceni iz prethodne nedelje.

Za tržište kukuruza u ekonomskoj 2012/13 se slobodno već sada može konstatovati da je veoma nestabilno sa aspekta cenovnih dešavanja i nepouzdanost sa aspekta kvaliteta robe. Trenutno na ovom tržištu su sukobljena dva tržišna faktora. Jedan koji bi trebao da generiše rast cena, a to je manjak ponude i drugi koji utiče na pad cene, a to je kvalitet. Trenutno je ovaj drugi faktor uticajniji. Dodamo li ovome činjenice da praktično nema izvozne tražnje i da se ovo tržište oslanja isključivo na nelikvidnu domaću tražnju, pad cene nije veliko iznenađenje. U protekloj nedelji prosečna cena trgovanja je iznosila 21,31 din/kg (19,73 bez PDV) ili za 3,91% manje nego prethodne nedelje. Inače cenovni tobogan ove robe

Pregled zaključenih i ponuđenih količina, kao i dijapazon zaključenih i ponuđenih cena poljoprivrednih proizvoda tokom protekle nedelje, dati su u sledećoj tabeli:

ROBA	PONUĐENA KOLIČINA (t)	CENA PONUDE DIN/KG SA PDV-OM	ZAKLJUČENA KOLIČINA (t)	ZAKLJUČENA CENA DIN/KG SA PDV-OM	PROMENA U ODNOSU NA PRETHODNU NEDELJU
Kukuruz, rod 2012.	547	21,06-21,82	347	21,06-21,60	-3,91
Pšenica, rod 2012.	175	23,98-24,19	125	23,98-24,19	0,00
Suncokretova sačma, min. 33%	20	43,20	20	43,20	9,09
Soja, zrno, rod 2012.	100	66,96	-	-	-
Mineralno đubrivo SAN	50	31,32	-	-	-
Mineralno đubrivo AN	75	38,36	-	-	-

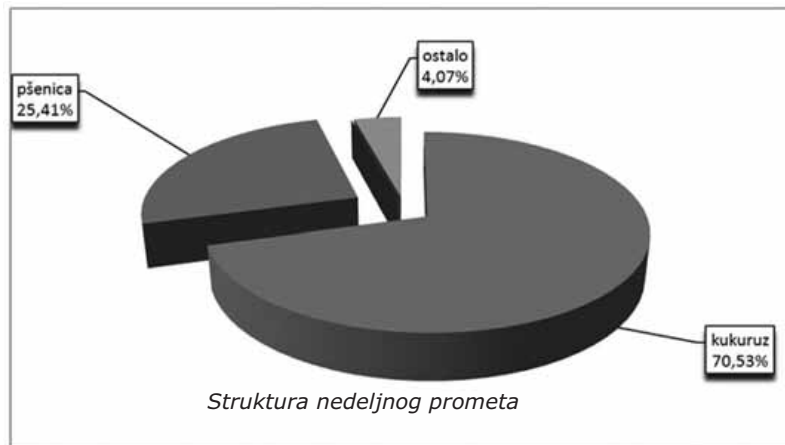
u toku same nedelje izgledao je ovako: od početnih 19,70 din/kg (bez PDV), cena je sredinom nedelje bila 20,00 din/kg, a trgovanje samom kraju nedelje je završeno cenom 19,50 din/kg.

Posle dužeg perioda nije se trgovalo robama iz soja kompleksa, ali je zato predmet trgovanja iz sektora komponenti za stočnu hranu trgovano suncokretovom sačmom sa 33% proteina po ceni od 43,20 din/kg (36,00 bez PDV). To je rast cene u odnosu na poslednje trgovanje ovom robom koje je realizovano pre tri nedelje i to za 9,09%.

PRODEX

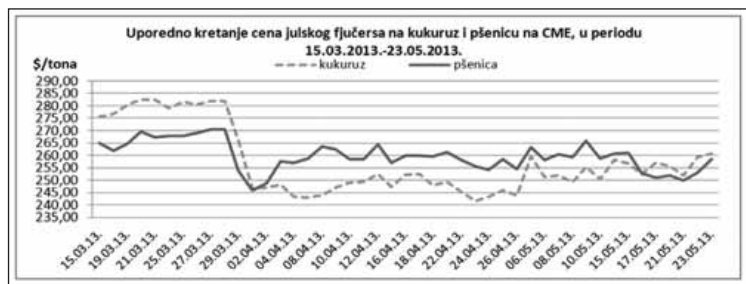
Izuzetno skroman ovonedeljni promet na „Produktnoj berzi“, ipak ukazuje na aktuelne cenovne trendove u agraru. Cena kukuruza pada, tržište pšenice je cenovno veoma stabilno, dok je suncokretova sačma poskupela. Kako proizvodima iz soja kompleksa tokom nedelje nije trgovano, pomenuta cenovna kretanja imala su najveći uticaj na kretanje PRODEX-a.

I pored cenovnog skoka suncokretove sačme, dominantan uticaj kukuruza u vrednosnoj korpi PRODEX-a, prouzročao je pad indeksne vrednosti ovog pokazatelja. Poslednja zaključena ovonedeljna cena na tržištu kukuruza od 19,50 din/kg, bez PDV-a, oborila je vrednost PRODEX-a, na njegov najnižiji nivo u poslednja dva i po meseca. Vrednosti ispod 232 indeksna poena, poslednji put registrovane su još u prvoj polovini marta.

Cene poljoprivrednih proizvoda u protekloj nedelji na vodećim robnim berzama su bile sledeće:

PREGLED DNEVNIH PROMENA CENA NA CME GROUP					
	ponedeljak	utorak	sreda	četvrtak	petak
Pšenica	251.04 \$/t	251.77 \$/t	250.01 \$/t	252.95 \$/t	258.39 \$/t
Kukuruz	256.92 \$/t	255.66 \$/t	251.96 \$/t	259.20 \$/t	260.62 \$/t

BUDIMPEŠTA	
PŠENICA	KUKURUZ
179.01 EUR/t (futures avg 13)	198.90 EUR/t (futures jul 13)

EURONEXT PARIZ	
PŠENICA	KUKURUZ
207.75 EUR/t (futures nov 13)	219.00 EUR/t (futures jun 13)

Uprkos stalnoj neizvesnosti oko budućih prinosa u nekim oblastima u SAD, dobri izgledi globalnih zaliha za narednu godinu su u proteklom periodu uticali na pad cene pšenice. Što se tiče prognoza za Rusiju, poslednje padavine su povoljno uticale na useve i prethodne negativne prognoze su relativno ublažene. Povoljne padavine su zabeležene i u Au-

straliji, međutim nisu zahvatile sve žitonske oblasti, kao što se prethodno očekivalo.

Cena kukuruza je početkom nedelje zabeležila pad nakon ubravanja setve u SAD usled lepših vremenskih uslova, što je povećalo optimizam da će žetva biti rekordna. Do 19. maja je oko 71% useva posejano, u odnosu na 28% iz prethodne ne-

delje - objavio je USDA. U drugoj polovini nedelje je kao posledica pada zaliha etanola (i pored veće proizvodnje) i većeg izvoza došlo do rasta cene kukuruza.

U odnosu na prethodnu nedelju pšenica sa julskom isporukom je na čikaškoj berzi poskupela za 2,27%, a kukuruz za 3,21%.

Poboljšanje vremenskih uslova u EU je dovelo i do pada cene fjučersa na pšenicu. U Parizu je pšenica sa novembarskom isporukom prometovana po ceni koja je za 0,36% niža nego prošle nedelje, dok je pšenica sa julskom isporukom u Budimpešti pojeftinila za 2,36%. Junski fjučers na kukuruz u Parizu je skuplji za 1,51%, dok se cena fjučersa u Budimpešti nije menjala.

PREGLED DNEVNIH PROMENA CENA NA CME GROUP					
	ponedeljak	utorak	sreda	četvrtak	petak
Soja, zrno mar. 12	532.21 \$/t	538.09 \$/t	543.16 \$/t	549.04 \$/t	550.95 \$/t
Sojina sačma mar. 12	423.10 \$/t	435.30 \$/t	438.70 \$/t	440.60 \$/t	437.00 \$/t

Soja beleži cenovni rast. Očekuje se da će izvoz soje u Kinu u narednom periodu početi da raste i da će sledeće sezone zabeležiti rast od 17% - prema prognozama Oil World-a. Uvoz bi mogao da poraste na 68 miliona tona u sezoni

2013/14 koja počinje 1. avgusta, u odnosu na 58,2 miliona tona - objavila je istraživačka agencija iz Hamburga. Američke zalihe će pasti na najniži nivo od 2004. godine i iznosiće 125 miliona bušela - prema procenama USDA.

Logistički problemi u Brazilu takođe potpomažu rast cene, a isporuke kasne prema svim zemljama uključujući Kinu. U Oil World su istakli i da postoji zabrinutost oko nedostatka soje u julu i avgustu. Izveštaj o napretku žetve u

Americi pokazuje da se kasni sa prolećnim radovima. Posejano je 24% planiranih površina, dok petogodišnji proseki iznosi 42%.

Julski fjučers na soju je skuplji za 5,05%, a na sojinu sačmu 5,56%.

E-mail: nsberza@eunet.rs,
internet sajt: www.proberza.co.rs INFO SLUŽBA
021/443-413 od 7³⁰ do 14³⁰

SPONZOR
Francuski hibridi kukuruza i suncokreta
Limagrain d.o.o.
21000 Novi Sad, Radnička 30a
Tel: 021/4750-788; Fax: 021/4750-789
miroslav.sidor@limagrain.rs
branimir.alivovodic@limagrain.rs
www.limagrain.rs

*Objavljeni nedeljni ponderi cena nisu zvaničan podatak, usled činjenice da su obuhvaćeni podaci o trgovanju do trenutka štampanja informatora.

VOĆE OD 20.5.2013.DO 27.5.2013.

Mesto prikupljanja cena: Pančevo - zelena pijaca

R.B.	Proizvod	Poreklo	Jed. Mere	Cena (din)			Trend	Ponuda
				min	max	dom		
1	Ananas (sve sorte)	Uvoz (uvoz)	kg	230	250	250	rast	prosečna
2	Banana (sve sorte)	Uvoz (Ekvador)	kg	110	120	110	bez promene	dobra
3	Grepfrut (sve sorte)	Uvoz (Turska)	kg	180	200	200	rast	prosečna
4	Grožđe (belo ostale)	Uvoz (J. Afrika)	kg	600	600	600	bez promene	slaba
5	Grožđe (crno ostale)	Uvoz (J. Afrika)	kg	600	600	600	bez promene	slaba
6	Jabuka (Ajdared)	Domaće	kg	80	100	100	rast	prosečna
7	Jabuka (Delišes ruž.)	Uvoz (Italija)	kg	150	160	160	bez promene	prosečna
8	Jabuka (Delišes zlatni)	Uvoz (Italija)	kg	150	160	150	-	prosečna
9	Jabuka (Greni Smit)	Uvoz (Italija)	kg	150	160	150	bez promene	prosečna
10	Jabuka (ostale)	Domaće	kg	80	100	80	bez promene	prosečna
11	Jagoda (sve sorte)	Domaće	kg	120	160	150	pad	dobra
12	Kajsija	Uvoz (uvoz)	kg	250	250	250	-	slaba
13	Kivi	Uvoz (uvoz)	kg	200	230	200	-	slaba
14	Kruška (ostale)	Uvoz (uvoz)	kg	350	400	400	-	slaba
15	Lešnik (očišćen)	Domaće	kg	800	1.000	800	bez promene	dobra
16	Limun (sve sorte)	Uvoz (Španija)	kg	200	220	200	rast	dobra
17	Orah (očišćen)	Domaće	kg	1.000	1.000	1.000	bez promene	dobra
18	Pomorandža (sve sorte)	Uvoz (Španija)	kg	130	150	150	bez promene	dobra
19	Smokva (suva)	Uvoz (uvoz)	kg	400	500	400	bez promene	prosečna
20	Trešnja (sve sorte)	Domaće	kg	150	180	150	pad	dobra

POVRĆE OD 20.5.2013.DO 27.5.2013.

Mesto prikupljanja cena: Pančevo - zelena pijaca

R.B.	Proizvod	Poreklo	Jed. Mere	Cena (din)			Trend	Ponuda
				min	max	dom		
1	Blitva (sve sorte)	Domaće	veza	25	30	25	bez promene	dobra
2	Brokola (sve sorte)	Domaće	kg	280	300	300	rast	slaba
3	Celer (sve sorte)	Domaće	kg	200	220	200	bez promene	prosečna
4	Cvekla (sve sorte)	Domaće	kg	100	120	120	bez promene	slaba
5	Dinja (sve sorte)	Uvoz (Grčka)	kg	250	250	250	-	slaba
6	Grašak (sve sorte u mahuni)	Domaće	kg	100	150	100	pad	prosečna
7	Grašak (sve sorte bez mahune)	Domaće	kg	350	400	400	-	prosečna
8	Karfiol (sve sorte)	Domaće	kg	150	180	150	rast	slaba
9	Kelj (sve sorte)	Domaće	kg	120	150	150	bez promene	prosečna
10	Krastavac (salatar)	Domaće	kg	100	120	100	pad	dobra
11	Krompir (beli)	Domaće	kg	100	100	100	rast	slaba
12	Krompir (crveni)	Domaće	kg	100	100	100	rast	slaba
13	Krompir (mladi)	Domaće	kg	120	130	130	pad	dobra
14	Kupus (mladi)	Domaće	kg	90	100	100	rast	prosečna
15	Luk beli (mladi)	Domaće	veza	25	30	25	bez promene	dobra
16	Luk beli (sve sorte)	Domaće	kg	350	400	350	pad	prosečna
17	Luk crni (mladi)	Domaće	veza	20	25	20	bez promene	dobra
18	Luk crni (sve sorte)	Domaće	kg	80	100	80	bez promene	dobra
19	Paprika (Babura)	Uvoz (uvoz)	kg	350	400	350	pad	prosečna
20	Paprika (ljuta)	Uvoz (uvoz)	kg	400	450	400	bez promene	dobra
21	Paprika (šilja)	Uvoz (uvoz)	kg	300	350	300	bez promene	prosečna
22	Paradajz (chery)	Uvoz (uvoz)	kg	350	400	350	pad	prosečna
23	Paradajz (sve sorte)	Domaće	kg	130	140	140	pad	prosečna
24	Pasulj (beli)	Domaće	kg	300	350	300	bez promene	dobra
25	Pasulj (šareni)	Domaće	kg	300	350	300	bez promene	dobra
26	Pasulj (žuti)	Uvoz (uvoz)	kg	400	450	450	bez promene	slaba
27	Patlidžan (sve sorte)	Uvoz (Italija)	kg	300	350	300	bez promene	slaba
28	Paškanat (sve sorte)	Domaće	kg	150	180	150	bez promene	prosečna
29	Peršun (korenaš)	Domaće	kg	150	180	150	bez promene	dobra
30	Peršun (lišćar)	Domaće	veza	20	30	20	bez promene	dobra
31	Pečurke (šampinjoni)	Domaće	kg	200	220	200	bez promene	dobra
32	Praziluk (sve sorte)	Domaće	kg	100	120	120	bez promene	prosečna
33	Rotkvica (sve sorte)	Domaće	veza	40	50	40	bez promene	prosečna
34	Spanać (sve sorte)	Domaće	kg	100	120	120	rast	dobra
35	Tikvice (sve sorte)	Domaće	kg	100	150	100	pad	dobra
36	Zelen (sve sorte)	Domaće	veza	50	60	60	rast	dobra
37	Zelena salata (sve sorte)	Domaće	komad	40	50	40	pad	dobra
38	Šargarepa (sve sorte)	Domaće	kg	80	100	100	bez promene	prosečna

IZVEŠTAJ ZA ŽITARICE, ULJANE KULTURE I KRMNO BILJE

Datum prikupljanja podataka: 20. 5 - 27. 5. 2013. god.

* Kvalitet proizvoda je prema JUS standardima ukoliko drugačije nije naznačeno

GAZDINSTVO Mesto prikupljanja cena: Pančevo

R.B.	Proizvod	Pakovanje	Poreklo	Jed. Mere	Cena (din)			Trend	Ponuda
					min	max	dom		
1	Lucerka (seno u balama)	bala 12-25 kg	Domaće	kg	23	29	23	pad	prosečna

MALOPRODAJA Mesto prikupljanja cena: Pančevo

R.B.	Proizvod	Pakovanje	Poreklo	Jed. Mere	Cena (din)			Trend	Ponuda
					min	max	dom		
1	Sojina sačma (44% proteina)	džak 33 kg	Domaće	kg	110	120	120	bez promene	vrlo slaba
2	Suncokretova sačma (33% proteina)	džak 33 kg	Domaće	kg	60	70	70	bez promene	vrlo slaba

PIJACA Mesto prikupljanja cena: Pančevo

R.B.	Proizvod	Pakovanje	Poreklo	Jed. Mere	Cena (din)			Trend	Ponuda
					min	max	dom		
1	Kukuruz (okrunjen, prirodno sušen)	džak 50 kg	Domaće	kg	28	30	30	rast	prosečna
2	Lucerka (seno u balama)	bala 12-25 kg	Domaće	kg	23	29	23	pad	prosečna
3	Pšenica	džak 50 kg	Domaće	kg	30	32	32	rast	prosečna
4	Stočni ječam	džak 50 kg	Domaće	kg	32	35	35	bez promene	vrlo slaba

SILOS Mesto prikupljanja cena: Pančevo

R.B.	Proizvod	Pakovanje	Poreklo	Jed. Mere	Cena (din)			Trend	Ponuda
					min	max	dom		
1	Kukuruz (okrunjen, prirodno sušen)	rinfuz	Domaće	kg	19.8	22.5	19.8	pad	prosečna
2	Kukuruz (okrunjen, veštački sušen)	rinfuz	Domaće	kg	20	22.5	20	pad	prosečna
3	Pšenica	rinfuz	Domaće	kg	22.5	22.9	22.5	pad	prosečna

CENE ŽIVE STOKE - 20.5 - 27.5. 2013. god.

Mesto prikupljanja cena Pančevo - stočna pijaca

* Kvalitet proizvoda je dobar ukoliko drugačije nije naznačeno

R.B.	Naziv živ.	Težina/uzrast	Rasa	Jed. Mere	Cena (din)			Trend	Ponuda, broj grla
					min	max	dom		
1	Jagnjad	sve težine	sve rase	kg	280	280	280	bez promene	vrlo slaba
2	Jarad	sve težine	sve rase	kg	250	250	250	-	vrlo slaba
3	Prasad	16-25 kg	sve rase	kg	250	260	260	rast	slaba
4	Prasad	<=15 kg	sve rase	kg	260	260	260	rast	vrlo slaba
5	Tovljenici	80-120 kg	sve rase	kg	170	180	180	bez promene	vrlo slaba

IZVEŠTAJ O CENAMA ŽIVE I ZAKLANE STOKE U KLANICAMA

Datum prikupljanja podataka: 20.5. - 27.5. 2013. god.

Mesto prikupljanja cena: Južno-banatski okrug

* Kvalitet proizvoda je dobar ukoliko drugačije nije naznačeno

R.B.	Naziv živ.	Težina/uzrast	Rasa	Cena (din)			Trend	Ponuda
				min	max	dom		
1	Junad	>480 kg	sve rase	210	220	220	bez promene	slaba
2	Tovljenici	80-120 kg	sve rase	170	180	180	bez promene	prosečna

MALI OGLASI

POLJOPRIVREDNA MEHANIZACIJA

- Prodajem žitni kombajn Zmaj Univerzal u dobrom stanju. Tel: 064/33-11-825
- Prodajem traktor Vladimirac T25. Tel: 060/066-91-47
- Prodajem traktor IMT 558 sa dvobraznim plugom. Tel: 064/33-11-825
- Prodajem traktor Rakovica 120, mercedes motor. Tel: 064/25-99-275
- Prodajem traktor Belarus 820 1999. godište, u odličnom stanju. Tel: 064/4-333-528
- Prodajem traktor Ford 4610 65 KS, 1987. godište u dobrom stanju sa kabinom. Tel: 061/11-18-972
- Prodajem traktor IMT 542, 1984. godište, cisternu za osoku 4.000 litara i setvospremač. Tel: 062/122-45-95
- Prodajem traktor 575. Tel: 064/95-62-160
- Prodajem kombajn Univerzal u dobrom stanju. Tel: 064/28-19-629
- Prodajem kombajn Zmaj 141 sa žitnim i kukuruznim adapterom, cena 6.500 E. Tel: 063/72-07-148
- Prodajem traktor Torpedo 7506 bez prednje vuče, remontovan, nove gume, bez ulaganja. Tel: 022/736-192
- Prodajem traktor IMT 578 i motor s44 ili menjam za 533, 539, 542. Tel: 063/469-016
- Prodajem Belarus 82, elevator za kukuruze 9 m, krunjač-prekrupač odžački, kolica za heder. Tel: 064/31-88-541
- Prodajem Rus 82, stari tip, remontovan, u ekstra stanju. Tel: 063/575-116
- Prodajem kombajn Zmaj 141 sa žitnim i kukuruznim adapterom, cena 6.500 E. Tel: 063/720-71-48
- Prodajem traktor IMT 539, 1994. godište sa kabinom, traktor 539 novi tip 2004. godište i plug IMT 758 dvobrazni. Tel: 022/715-406
- Prodajem traktor IMT 539 u dobrom stanju i IMT bočnu kosu. Tel: 022/662-075
- Prodajem traktor IMT 578. Tel: 062/662-203
- Prodajem traktor Rus 82 sa prednjom vučom, stari tip u ekstra stanju. Tel: 063/575-116
- Prodajem traktor Torpedo 7506 bez prednje vuče, remontovan, nove gume, bez ulaganja. Tel: 022/736-192
- Na prodaju traktor Ursus C-335 u odličnom stanju. Tel: 069/774-858
- Prodajem traktor Belarus 82, elevator za kukuruz 9 m, krunjač-prekrupač odžački, plug dvobrazni, kolica za heder. Tel: 064/31-88-541
- Prodajem traktor 539, 2004. godište, novi tip, vlasnik. Tel: 022/715-406
- Prodajem traktor Belorusa 82. Tel: 022/664-662
- Prodajem kombajn Case 1640, aksijalac sa oba adaptera. Tel: 069/664-869
- Prodajem kombajn zmaj Univerzal u extra stanju. 064/281-96-29
- Kupujem traktor IMT od 60 do 80 KS. Tel: 062/88-76-030
- Prodajem traktor Vladimirac, dobar, može zamena za bilo koji veći traktor. Tel: 064/45-10-423
- Prodajem traktore IMT 578 i Masej Ferguson 178 u odličnom stanju i 8 ovaca rase Virttemberg mlade ovce. Tel: 022/2680-366
- Prodajem traktor Torpedo 7506 1983. godište, široka kabina, remontovan, nove gume. Tel: 022/736-192

- Prodajem traktor IMT 539, godina proizvodnje 1989. sa kabinom i kompresorom, sve gume nove, vlasnik, registrovan do marta 2013. godine. Tel: 064/22-535-46
- Prodajem traktor Masej Ferguson 136 konja u odličnom stanju. Tel: 022/492-024
- Prodajem traktor IMT 575. Tel: 060/446-10-34
- Prodajem traktor Vladimirac, plug, drljaču ili menjam za Rusa T-40 sa prednjom vučom. Tel: 062/737-543
- Prodajem traktor IMT 539 2004. godište, 235 radnih časova. Tel: 062/11-43-156, 065/642-80-51
- Prodajem traktor Torpedo RX-170 i tanjiraču John Deere 4 m. Tel: 064/215-46-73
- Prodajem traktor IMT 539, godina proizvodnje 1989. sa novim gumama, kabinom, automatskom kukom za jednoosovinsku prikolicu, nove tablice, registrovan do marta 2013. Tel: 064/22-535-46
- Prodajem traktor IMT 560, ispravan, odličan motor, može zamena za IMT 533-9 u lošem stanju i Vladimirac, tanjirača 28 diskova, drljače 3 krila m z etz 250. Tel: 022/659-628
- Prodajem traktor IMT 578 i baliranu slamu. Tel: 062/662-203
- Prodajem traktor IMT 585. Tel: 064/17-83-164
- Prodajem traktor MTZ 820, 2001. godište, vlasnik. Tel: 022/381-609, 063/526-574
- Prodajem traktor 533, Zetor 5711, prikolicu Kikinda 3 t, špediter, setvospremač, sejalica pneumatska 4 reda Olt, levator, špartač, grabulje sunce, prskalica, plug 1,2 braz IMT, žitna sejalica, uski točkovi IMT, drljača, tanjirača. Tel: 022/470-993, 063/526-008.
- Prodajem traktor IMT 539, plug IMT 755, plug IMT dvobrazni, plug dvobrazni na pomeranje, špartač IMT dvoredni, špediter 2,5 tone. Tel: 064/31-59-118
- Prodajem traktor Tornado 92 konja ili menjam za stariji ili manji uz doplatu, sejalicu pneumatsku 4 reda RAU za kukuruz, prikolicu 5 tona Crvena zastava, kiperka. Tel: 063/82-59-342
- Prodajem traktor IMT 539 1988. godište, može zamena za IMT 542. Tel: 064/24-94-505
- Kupujem traktor: 560, 565, 577, novi tip kabine. Prodajem kukuruz. Kuzmin. Tel: 064/36-96-145
- Prodajem traktor Ferguson 539, plug, drljaču i kamionsku prikolicu 17 t. Tel: 063/15-97-772
- Prodajem traktor IMT 533, drljaču 4 krila, špediter 2.5 tone, plug dvobrazni IMT 756, plug dvobrazni na pomeranje, plug IMT dvobrazni, špartač IMT dvoredni, Golf 2 dizel. Tel: 064/31-59-118

OPREMA

- Prodajem IMT špartač četvororedni i dvoredni berač. Tel: 069/717-615
 - Prodajem kosačicu IMT dupleks (sa dve radne kose). Cena 300 E. Tel: 064/296-47-28
- Prodajem krunjač ručni, tučani. Tel: 022/685-081, 064/4615-799**
- Prodajem krunjač na korpe trofazni. Tel: 022/670-901, 063/83-68-768
 - Prodajem remontovan, kao nov kardan prednje vuče za traktor Torpedo devedeset konja i gornju vuču stari tip za traktor IMT, povoljno. Tel: 061/200-32-17
 - Prodajem prekrupač za klip i zrno na kardan slovenački, povoljno. Tel: 064/24-94 -588, 060/160-99-19

- Prodajem prikolicu marke utva 3 t dvoosovinka, kiperica, cena povoljna. Tel: 060/160-99-19
- Prodajem ram od tanjirače tare. Tel: 064/25-99-275
- Prodajem dve zadnje Ferguson gume 11-28. Tel: 022/660-481
- Prodajem tanjiraču leskovačku 24 tanjira, setvospremač 2.90 m dupli rotori i prskalicu Rau 520 l, 10 m grane. Tel: 022/715-406
- Prodajem razbacivač slame za sve vrste kombajna, brza i jednostavna ugradnja. Tel: 064/450-18-14
- Prodajem špartač Rau šestoredni za repu i soju i baliranu detelinu. Tel: 064/261-18-50
- Prodajem motokultivator IMT 509 sa prikolicom zapremine jednog kubika sa vučom, kosom širine otkosa 160 cm, plugom prevrtačem. Tel: 063/390-977
- Prodajem špartač IMT četvororedni sa kutijama za đubre. Tel: 064/24-94-091
- Prodajem lifamov krunjač, povoljno. Tel: 065/431-77-13
- Prodajem prikolicu Zastava, registrovana, ispravna, nosivost 5t i dvobrazni plug 757-2. Tel: 022/670-204, 063/76-14-683
- Prodajem Oltovu pneumatsku sejalicu četvororednu, ispravna, može zamena za presu. Tel: 064/24-94-505
- Prodajem rotacionu kosačicu SIP 165 i kupujem sejalicu žitnu IMT 23 diska. Tel: 022/687-347, 065/43-81-323
- Prodajem tanjiraču 24 diska, drljaču četiri krila, motor za 577. Tel: 064/193-04-69
- Prodajem krunjač na korpe trofazni. Tel: 022/670-901, 063/83-68-768
- Prodajem presu za baliranje. Tel: 022/711-542, 061/219-36-41
- Prodajem lifamovu presu za baliranje, 2000 godište. Tel: 064/22-84-270
- Prodajem setvospremač 2.20 IMT sa duplim rotorima ili menjam za 2.90 uz doplatu. Tel: 064/36-45-303
- Prodajem prikolicu za razbacivanje stajnjaka Ljutomer. Tel: 022/666-118
- Prodajem pneumatsku sejalicu, sejalicu za žito, špartač, prskalicu, plug, tanjiraču, drljaču, prikolicu, špediter, levator, cisternu, komušaljku i kuću sa baštom i placom. Tel: 022/470-993, 063/526-008
- Menjam traktorske priključke za ovce ili kravu. Tel: 022/743-149
- Prodajem prikolicu marke udva 3 t, kiperica, dvoosovinka. Povoljno. Tel: 060/160-99-19
- Prodajem prikolicu za bale dugačka 6 metara i metalnu vagu, važe 200 kg. Tel: 064/412-0-445
- Prodajem traktorske gume 14-9-28. Tel: 022/666-146.
- Prodajem kosačicu IMT dupleks. Tel: 064/296-47-28
- Prodajem kabinu za IMT 560. Tel: 062/800-45-94
- Prodajem četvororedni adapter za kukuruz u odličnom stanju, marke Klas, ima sečku, bez ulaganja. Tel: 064/25-63-689
- Prodajem plug obrtač Rabe Werk 4515 Bad Essne-linne, West Germanija Ye Kl-65, na srpski trofazni obrtač 12 coli zahvat 3x30, kliners 65, plug je u ekstra stanju remontovan od strane Hudik-Temerin, sve novo komplet sa točkovima za dubinu i crtalima, plug isproban na svim tipovima zemljišta, radi perfektno, nema skrivenih mana. Tel: 061/200-32-17
- Kardanski izlaz sa lentama od Rusa 82. Cena 80 evra. Tel: 060/1421-811
- Prodajem veliki krunjač sa trofaznim motorom i kupujem polovnu gumu 13 6 36 za traktor. Tel: 061/11-18-972

Prodajemo univerzalni selektor za čišćenje zrna i semena svih poljoprivrednih kultura, cveća i ukrasnog bilja.
Tel: 063/8334-064 i 063/589-780

- Prodajem prikolice Kikinda, Dubrava, stočne, dve drljače, jedna sa valjcima i jednobrazni plug. Tel: 063/870-30-14
 - Prodajem prikolicu 4 tone, prskalicu i špartač dvoredni sa kutijama. Tel: 060/45-62-347
 - Prodajem dvoredni špartač marke Olt, baliranu slamu i detelinu, može zamena za jaganjce. Tel: 064/422-56-92
 - Prodajem špartač Olt, četvororedni, cena 120 E. Tel: 064/361-333-7
 - Prodajem berač 224. Tel: 064/140-16-56
 - Prodajem adapter za kukuruze Class, četvororedni u odličnom stanju, ima tarup, garažiran. Tel: 064/25-63-689
 - Prodajem špartač IMT dvoredni, plug na pomeranje i plug 757 14 coli i drljaču četvorokrillnu i tegove za traktor. Tel: 069/717-615
 - Prodajem sejačicu za kukuruze, 1996. godište. Tel: 064/45-91-229
 - Prodajem krunjač na korpe trofazni. Tel: 022/670-901, 063/83-68-768
 - Prodajem bočnu kosačicu i prskalicu 350 litara. Tel: 022/630-874
 - Prodajem rotacionu kosačicu, grablje sunce i levator. Tel: 064/42-70-998
 - Prodajem četvorokrillnu drljaču i kaban za rakiju od 150 litara. Tel: 064/17-34-144
 - Prodajem dvobrazni plug leopard i dodatnu granu prskalice za duvan. Tel: 022/737-255, 061/28-92-814
 - Prodajem prikolicu Dubrava 2,5 tone, zelena tablica, registrovana i kukuruze. Tel: 022/681-424
 - Prodajem povoljno 3 polovne stranice za zmajevku, debljine 2 mm. Tel: 064/419-20-87
 - Prodajem bočnu kosačicu i prskalicu 350 l. Tel: 022/630-874
 - Prodajem prskalicu zapremine 1000 litara, Rau pumpa 100 litara, kopirna krila 12 metara, pomoćno bure 100 l sa diznama protiv vetra (Medoš Nikola). Tel: 064/2331-377
 - Prodajem prikolicu 8 tona kipericu, registrovana, može zamena za manju. Cena 1.650 E. Tel: 064/24-94-505
 - Prodajem drljaču četvorokrillnu kaban za rakiju od 150 litara. Tel: 064/173-41-44
 - Prodajem prikolicu za stoku, valjak na rasklapanje 3,5 m širine, prikolicu Kikinda 2,5t. Tel: 022/2713-674
 - Prodajem krunjač na korpe trofazni. Tel: 022/670-901, 063/83-68-768
 - Prodajem plug Olt. Tel: 022/668-809
 - Prodajem setvospremač 2,80 m, kao nov. Tel: 065/60-23-496
 - Prodajem berač 221 sa košem, pogodno za slamu, kukuruzovinu. Tel: 061/710-18-90
 - Prodajem prikolicu Ljutomer za razbacivanje stajnjaka. Tel: 022/666-118
 - Prodajem plug 757 14 coli i plug na pomeranje i ciklon i sejačicu 4 reda. Tel: 069/717-615
- ZEMLJA, PLACEVI, KUĆE, STANOVI, LOKALI**
- Prodajem malu vikendicu sa strujom u Ležimiru i 22 ara pod voćem: Tel: 063/540-744
 - Prodajem 1 jutro zemlje na Suvatovu, hitno i povoljno. Tel: 063/76-59-856
 - Prodajem kuću u Šidu, ulica kneza Miloša 77. Tel: 022/668-026
 - Prodajem plac u Sotu površine 5 ari u blizini jezera. Tel: 022-621-340, 063/55-22-92
 - Prodajem plac u Sremskoj Mitrovici. Tel: 022/657-391, 064/98-97-399
 - Izdajem dvosoban prazan stan u Šidu u kući. Tel: 064/429-15-37
 - Prodajem kuću i 5 jutara zemlje, blizu Bosuta, atar Klještavica, pogodno za pčelarstvo, ovčarstvo, ribarstvo. Tel: 022/668-790
 - Prodajem kuću u Noćaju na 20 ari placa, zastavu 128 registrovana, špartač dvoredni OLT, slamu i detelinu, jaganjce do 30 kilograma. Tel: 064/422-56-92
 - Prodajem dve kuće u Kuzminu, baliranu detelinu, 4 gume 15-ke. Tel: 022/664-181, 064/07-64-980
 - Prodajem vikendicu u Indiji, 35 kvadrata na 8.5 ari placa, ograđen ceo plac. Tel: 064/17-38-991
 - Prodajem kuću u Erdeviku, ulica Masarikova 24. Tel: 022/752-807, 061/61-32-330
 - Prodajem bagremik u Molovinu površine 18 ari. Tel: 063/72-13-946
 - Prodajem prazan plac u Krčedinu površine 16 ari, postoji put do placa. Cena po dogovoru. Tel: 064/86-15-448
 - Prodajem kuću u Lačarku od 160 kvadrata, nova gradnja. Tel: 063/85-21-590
 - Prodajem stan od 40m² u najužem centru Beograda. Samo 48.000 E. Tel: 066/937-14-94
 - Prodajem kuću u Erdeviku na 20 ari placa. Tel: 064/960-33-97
 - Prodajem dve kuće u Kuzminu, jedna na 1/2 jutra a druga na 10 ari placa, baliranu detelinu i slamu. Tel: 064/07-64-980
 - Prodajem kuću u Golubincima na 37 ari placa, cena po dogovoru. Tel: 063/18-45-223
 - Prodajem plac površine 20 ari u Staroj Pazovi. Tel: 022/315-760
 - Prodajem kuću u Privinoj Glavi sa svim pratećim objektima ili menjam za kuću u Šidu. Tel: 063/71-59-562
 - Prodajem stan od 40 m² u najužem centru Beograda. Vrlo povoljno. Tel: 066/937-14-94
 - Izdajem u arendu 11 jutara u Višnjicevu. Zvatli od 8-16 časova. Tel: 064/6185-802
 - Prodajem kuću u Moroviću na placu od 84 ara, ulica Nikole Tesle 89. Tel: 022/2733-053, 064/311-86-86
 - Prodajem kuću u Berkasovu. Tel: 022/664-906
 - Prodajem kuću od 200 m² na 6 ari placa u elitnom naselju Sremske Mitrovice. Tel: 064/4615-799
 - Prodajem kuću u Berkasovu. Tel: 022/718-357, 063/808-46-78
 - Prodajem kuću u Novoj Pazovi, Drvarska 25. Tel: 064/25-65-196
 - Kupujem kuću u Šidu, na mirnijem mestu, dalje od centra grada. Tel: 065/46-77-648
 - Prodajem 4 jutra (1.98 ha) zemlje u Staroj Binguli, na Fruškoj Gori, sa objektom od 200m², na sprat, za uzgoj stoke i šljivikom. Tvrd prilaz, struja, potok, bunar sa pitkom vodom. Za ostale informacije pozvati. Tel: 022/632-123

"Massey Ferguson" - prepoznatljiv i pouzdan brend

Na 80. međunarodnom poljoprivrednom sajmu u Novom Sadu, ekipa "Sremske poljoprivrede" bila je u poseti izložbeno-prodajnom prostoru novosadske kompanije "MasFerg Agro". Od direktora kompanije, mr Đorđa Miškovića, koji je i generalni sekretar Poslovnog udruženja uvoznika i izvoznika poljoprivredne mehanizacije, saznali smo kakva je bila posećenost i interesovanje za brendove koje zastupa ova kompanija.

Kakva je bila poseta na Vašem štandu, za koje brendove je bilo najviše interesovanja i da li je bilo ugovorenih poslova?

Firma "MasFerg Agro" je tradicionalni i prepoznatljiv zastupnik, na prvom mestu, Massey Ferguson-a. Uz

nje dolazi Challenger, američki traktori i guseničari, Sampo, Kuhn, Väderstad, JCB Agri i niz pratećih manjih brendova.

U odnosu na prošlogodišnji sajam nije bilo više kupaca, ali i nije slabiji od prošlogodišnjeg sajma. Ono što je izostalo, a što je uticalo na nivo prodaje, to su subvencionisani državni krediti. To su pokušale da nadomeste razne komercijalne banke, u kreditima vezanim za kurs eura i kreditima sa ne tako lošom kamatnom stopom od 6-6,5%. Postoji i niža kamatna stopa od 3,5-4% takođe vezana za kredite u eurima, ali na onim štandovima gde su kompanije prihvatile deo kamate na svoj trošak i subvencionirali kamatu kroz cenu. Mi nismo iz te grupe, jer mi se ne igramo sa cenama. Naša cena je naš ponos i minimalno je korigujemo iz go-

dine u godinu, a prodajemo godišnje do 40 traktora. Bilo bi dobro da je i više, ali znamo da naš seljak još uvek čeka sa obnavljanjem mehanizacije na bolja vremena.

Šta je novitet na Vašem štandu?

Ove godine smo izložili novu seriju Massey Ferguson traktora 7600, 6600 i 5600. Na našem štandu su traktori od 65 do 370 KS i traktor guseničar snage 336 KS. Ono što je definitivno novitet na našem tržištu je sejalica za širokoredne kulture švedskog proizvođača Väderstad, to je tempo serija sejalica i ta serija sejalica već beleži jako veliko interesovanje. U predsezoni smo prodali tri sejalice i sve tri su dobro radile. Kod programa Kuhn smo izložili grubere nove generacije koji u jednom prohodu rade tri-četiri operacije. Izložili smo i novu generaciju prskalice, sa 18 metara od aluminijumskih krila.

Kako ste zadovoljni prodajom?

Zadovoljni smo sa ostvarenom prodajom, ali najviše ljudi se javi posle sajma, odnosno posle žetve pšenice.

I dalje imate kampanju "staro za novo"?

Da, nastavljamo našu kampanju "staro za novo". Uslovi su takvi da samo mašine koje smo mi prodali kao nove i koje smo održavali, a gde mi imamo karton održavanja to prihvatamo kao deo za novu mašinu, a ostalo pokrivaмо iz drugih fondova. Ljudi se bore još uvek sa PDV-om, jer za sve one koji nisu u sistemu povraćaja PDV-a za njih je ta mašina skuplja 20 odsto, što je praktično nerentabilna kupovina.

Kakve su Vaše informacije u vezi subvencionisanih kredita za mehanizaciju?

Mr Đorđe Mišković na štandu kompanije "MasFerg Agro"

Za sada nije mi poznato ništa po pitanju subvencionisanih kredita. Uredba se još uvek čeka, ali u tom smislu postoje najave za drugu polovinu godine. Ono što bi nas prijatno iznenadilo je, svakako, da to budu dinarski krediti, ali sa kamatnom stopom ne većom od četiri odsto na godišnjem nivou, jer je to ono što naša poljoprivreda može da nosi.

Kako ocenjujete Poljoprivredni sajam u Novom Sadu?

Sajam opstaje, on je obeležje grada, regiona i naše zemlje, ali u regionu, u Bugarskoj, Rumuniji, pa čak i u Hrvatskoj, ovakvi sajmovi su nestali. Rade se demonstracije mašina na poljima. Ovo je jedini sajam koji je opstao, ali mislim

da konceptijski mora da se menja. Dobra je saradnja grada Novog Sada, sajamskog menadžmenta i nas uvoznika, i mi ne damo da se taj sajam uruši. Mi ga održavamo jer mentalitet našeg čoveka je da želi da vas vidi na sajmu. Ono što mi pokušavamo da ugovorimo za ovu i sledeću godinu je da u vreme kalendara redovnih sajamskih priredbi Novosadskog sajma, konkretno jesenjeg Sajma lova, ribolova i sporta bude potencijalno vreme kada bi se mi ponovo oglašili sa nešto manjom količinom mašina. To je ipak vreme kada se završava jedan agro rok gde ljudi imaju dovoljno vremena da razmišljaju preko zime šta će dalje - rekao je mr Đorđe Mišković.

D. Ć.

Nova serija "Massey Ferguson" traktora

NAJSLAĐI JE ŠEĆER POSLE SPHERE

SPHERE

Bayer CropScience

Za zdrav usev šećerne repe

- Sigurna zaštita repe protiv cercospore, pepelnice i ramularije
- Pospješuje fotosintezu što utiče na povećanje digestije

Bayer d.o.o.
Omladinskih brigada 88b, 11070 Beograd
Tel: 011 2070 252, Faks: 011 2070 261
Zelena linija: 011 2070 258
zelenalinija@bayer.com, www.bayercropscience.co.rs